

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund November-December

1975

KLOKKETÅRNET

fot. Sven Gerner Andersen (R 1945)

gælder det SPHAGNUM så tal med

PINDSTRUP MOSEBRUG A/S

PINDSTRUP
8580 RYOMGÅRD
Telefon: (06) 39 61 00

*Flemming
Valeur-Nissen*

statsaut. revisor,
cand. polit.

Jægersborgvej 79
2820 Gentofte
(01) GE 4107

Indhent tilbud på

Person- Last- og Varevogne

MERCEDES-BENZ

4300 HOLBÆK

Hovedvej 4

Telefon (03) *434122

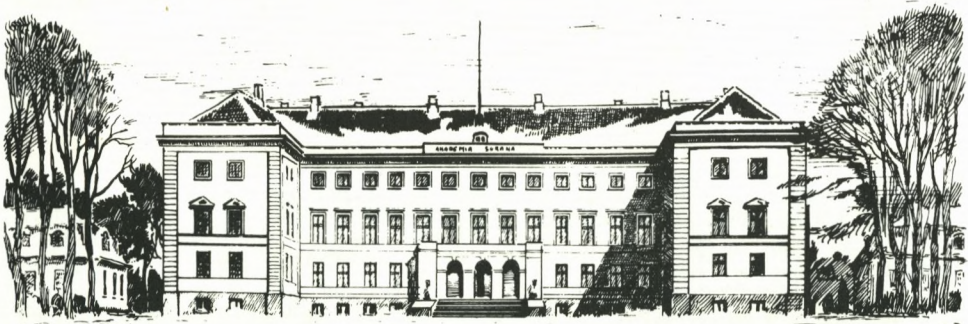
4500 NYKØBING SJ.

Autogården

Telefon (03) *411122

**Mere øl.
Mere smag.
Mere stemning.**

Chr. Tom Petersen
Academia Sorana

efter tegning af Christian Tom-Petersen

SORØNER-BLÅDET

NOVEMBER-DECEMBER 1975 60. ÅRGANG NUMMER 9

Festtale ved årsfesten 1975

Af Erik Trautmann (S 1950)

Rektor - mine damer og herrer - gamle og unge soranere!

Først vil jeg gerne sige tak til formanden Robert Riis for Sorønsk Samfund for invitationen til at komme her i aften også sammen med min kone der i de forløbne år har hørt så meget om min gamle skole og som i dag for første gang ser den inde fra.

Jeg er glad for at få lejlighed til på min egen måde at give udtryk for den taknemmelighed jeg føler overfor skolen og lærerestaben som jeg kendte dem i min tid.

"En tale skal forberedes med omhu" er det blevet sagt. "Det er med den som med en god middag. Det tager timer at tilberede den og kun få minutter at spise den". Jeg håber ikke, at I, når jeg er færdig, vil sige, at med min tale var det omvendte tilfældet!

Det var midt i spekulationer over baconpriserne på det britiske marked, at jeg fik en opringning fra Danmark med opfordring til at tale i aften. Det var, som man siger "et tilbud, som jeg ikke kunne afslå"! - Fristelsen til at være her i aften blandt gamle kammerater, lærere og dimetter - og tilmed i mit eget 25 års jubilæums år - var for stor.

Senere begyndte minderne fra de syv år på Sorø at dukke op. - Iblandt fornemmelsen af at jeg måske skulle have sagt "Nej Tak" til denne ærefulde invitation, for hvad kunne vel en "Købmand" fra Eng-

land have at sige til gamle og unge akademikere i Danmark idag? Var afstanden ikke blevet for stor? Der var jo ikke alene tale om det såkaldte generations-skel (hvor talen var om de unge) - der var ca. tyve års ophold på den anden side af Nordsøen - ganske vist med hyppige rejser hjem - men det gjorde jo ikke en til ekspert i ungdomsproblemer eller i det der foregår i skoler og på læreanstalter.

Resultatet af overvejelserne blev så alligevel, at jeg nu står her i aften måske med en følelse af usikkerhed overfor en så eksklusiv forsamling af tilhørere, dog ikke, som Erik Sanders foreslog i sit brev, iført min gamle sorøneruniform! Et ømfindigt punkt når man har rundet de fyrrer. Jeg er bange for, at det kunne have ødelagt glæden ved samværet.

Forskellen mellem engelsk og dansk og de problemer og misforståelser, der kan opstå som følge heraf, er et interessant emne og ganske givet et, som ikke kan ignoreres af en forretningsmand, der skal leve af handelen mellem vore to lande, men det vil vist føre for vidt at komme ind på det i aften. Jeg går hellere over til det vi har tilfælles, det der var basis for venskabstraktaten mellem Charles II og Frederik III for 300 år siden og som førte til et godt og harmonisk handelssamkvem mellem Danmark og Storbritannien - dog ikke uden de uoverensstemmelser der opstår i ethvert godt venskabs-forhold af lang varighed - i hvilken periode den dan-

ske landbrugs-eksport, som er mit specielle interesseområde, spillede og spiller en betydelig rolle, for det er tungen i vægtskålen.

Først vil jeg dog sige tildimittenderne, at selv en "oldboy" som jeg kan huske, hvordan det føles at være i Jeres situation i dag. Man var skeptisk, en smule beklemt efter en beskyttet tilværelse på skolen, og noget nervøs for hvad fremtiden kunne bringe, men samtidig var der også lettelse over, at skolens disciplin og lektie-tærperiet var et færdigt kapitel, og studenter-eksamen var taget og man stod overfor en ny epoke i ens tilværelse. Jeg indrømmer, at jeg hverken husker hvem der holdt talen ved min dimissionsfest, eller hvad der blev sagt. Derfor er jeg også helt uden illusioner med hensyn til den skæbne, mine eventuelle gode råd til Jer vil få.

Men for nogen kan det måske være en opmuntring, hvis jeg fortæller Jer, at jeg kom til England for tyve år siden, stadigvæk med mine engelsk-lærers ord i ørerne: **DU LÆRER ALDRIG AT TALE ENGELSK!**

Det blev en spore til ekstra anstrengelser. Jeg tog udfordringen op, og det var antagelig netop det, jeg havde brug for på det tidspunkt.

Som tidligere nævnt er jeg en slags købmand og repræsenterer D.B.C., et af de to største fødevarer virksomheder i England.

Navnet på mit firma kan for så vidt være misvisende som DANISH langt fra er det eneste vi sælger, og hvad Bacon angår, så repræsenterer vi også vore konkurrenters (de Britiske Bacon-producenters) varer. Det er ikke desto mindre et firma, i hvilket hver eneste Danske landmand har del, direkte eller indirekte, og det blev grundlagt for 75 år siden af en Dansker Charles Hansen, der dengang måske var bedre kendt i England end på denne side af Nordsøen. D.B.C. er idag et verdensfirma der distribuerer varer for stort set alle dele af kloden, men som hvad salget angår, koncentrerer sig om det Britiske marked.

Det er som en Dansk journalist for nylig sagde: "En blandet landhandel i verdensformat".

Det kan være nærliggende at spørge, hvad en gammelsproglig uddannelse har at gøre med at sælge bacon. Svaret er ligetil.

Hvad vi lærte på Sorø, kommer os til gode hele livet, ruster os til en hvilken som helst karriere, det være sig en akademisk, en videnskabelig eller noget så prosaisk som at sælge danske produkter i udlandet.

Og hvad er det, der adskiller Sorø ligende skoler fra andre?

Sorø er for mig basis for en livsopfat-

telse. Man lærer at arbejde og leve sammen med andre.

Teamwork er vigtigt, hvad enten man vil bestige Everest som for nylig, eller lede et firma med en stab på 3000. Man lærer at stole på sig selv og sine egne evner og opfindsomhed, men samtidig lærer man også gennem dette samliv med så mange over en længere periode at værdsætte andres indsats, respektere deres synspunkter og måde at opføre sig på. Man lærer Tolerance.

Bundet op med disse, er uvægerligt disciplin eller selvdisciplin i nogle menneskers opfattelse idag er et uartigt ord! Men for mig betyder det ganske simpelt: Standpunkttagen og handlen derefter. Man tager en beslutning og dermed også den fulde konsekvens af følgerne af denne. Jeg tror personligt ikke, vi kan løse de problemer, verden idag er stillet overfor uden at tage disciplinen til hjælp.

En tilpasningsevne til de forhold man lever under, er konsekvensen af den opdragelse, eller burde være det. Tiderne vi lever i, stiller stadigt nye krav og betingelser. Før var det krigene. I dag har vi en anden form for krig. Inflation og uroligheder overalt i verden i politisk og økonomisk henseende.

Pengene bliver mindre værd, der er stigende arbejdsløshed i alle lande og ingen ved rigtigt hvordan opgaverne skal løses, og hvad det hele ender med. De krav der stilles til ungdommen er ingenlunde mindre end dem generationen før dem blev konfronteret med, og jeg tror at en skole som Sorø har bedre betingelser for at fremelske de egenskaber, der kræves til løsning af de mange problemer vi i dag er stillet overfor.

Her igen må jeg komme tilbage til personlige erfaringer. Der er slet ikke tvivl om, at min Sorø-tid lettede mig vejen i forretningslivet i England, for mange af mine kollegaer derovre havde fået en lignende uddannelse. Der var en slags rapport fra begyndelsen. Det at man var dansk og havde gået på kostskole var i sig selv et fænomen, men at man havde spillet cricket hele sin skoletid var simpelthen utroligt.

Man følte det som om man tilhørte en indviet kreds - man var blandt folk, der forstod hinanden, tænkte i de samme baner.

Livet i England har lært mig at "Fair play" ikke bare er en tom frase. Det er "a way of life"!

England er kostskolernes land. Den ældste: King's College, Canterbury, så dagens lys 1000 år før Sorø blev grundlagt, men i dag er de i centrum for en voldsom politisk debat, der truer deres eksistens i hvert fald i den skikkelse de har haft i flere hundrede år. Tradition og

vaner dør langsomt blandt englænderne, og et sikkert tegn på, at kostskole-systemet vil overleve er blandt andet, at der er rekord ventelister for de største og ældste skoler Eton, Harrow, Winchester og Charterhouse.

Der er økonomisk tilbagegang i landet, levestandarden er faldet, socialismens krav om ligestillelse for alle somme tider uden hensyn til kapacitet og evner.

Men trods disse vanskeligheder er der stadig et stort antal forældre der ønsker - og i nogle tilfælde er der givet tale om store økonomiske ofre - at sikre deres børn en uddannelse, som de anser for den bedste, og som de også mener vil bringe store fordele senere hen i livet.

På undervisningsområdet som helhed er der reformer undervejs, der kunne få afgørende indflydelse på det England, vore børn vil vokse op i, idet der nu søges ved lov at standse statsstøtte til de såkaldte "public Schools", der er delvis uafhængige finansielt.

Uden forandringer, intet fremskridt. Der er efter manges mening basis for en drastisk udvikling, en demokratisering om man vil.

Den danske folkehøjskoles principper er kendt og beundret over hele verden og spredes nu i udviklingslandenes pædagogik. En afløber af folkehøjskolen var andelsbevægelsen, og det er i virkeligheden den vi kan takke for, at vort firma blev til.

Det blev startet af en lille gruppe andelsforetagere i Danmark, og idag står denne gruppe 100 procent bag foretagendet.

Et godt bevis på hvad idealisme, sammenhold og hårdt arbejde kan udrette.

Modstanderne af kostskoleopdragelsen, og der er mange af dem i nutidens England, hævder, at det er en nem måde at skubbe ansvaret fra sig på, at overlade børnene til fremmedes opdragelse er forkert.

Der er mange værdifulde modargumenter herfor, men det der måske har den største vægt for mig er dette, at ligegyld-

digt hvor meget vi forældre prøver at sætte os ind i vore børns tankegang og væsen, så kommer der en periode, hvor vi må melde pas! Derfor kan det bedste argument måske hentes i et citat fra Jonas Bruuns udtalelser.

Han siger, at kostskolen er en forstørrelse af ens hjem, der gav os et sted i nogle år af vores liv, hvor skolen og eleven havde mere at sige hinanden end eleven og hans hjem ville have haft i samme tidsrum. Sagt på en anden måde af forfatteren Evelyn Waugh.

Han blev som sædvanligt sendt til Public School, hvor en lille smule lærdom blev pryglet i ham - og senere til universitetet, hvor det omhyggeligt blev fjernet igen. - Og det kan måske idag have sin rigtighed!

Det er vel enhver Fars ønske, at hans søn skal gå i samme skole som ham selv, når der vel at mærke var tale om en god skole, og jeg er ingen undtagelse. Jeg ville gerne have sendt Thomas, der er ti år til Sorø, men vi har nu bestemt at lade ham fortsætte sin engelske uddannelse.

Forskellen mellem den engelske og den danske skoledisciplin er vist i 1975 blevet for stor - jeg ser i et soranerblad, at man nu på Sorø siger "du" til lærerne - og har også bemærket at der ikke længere bæres uniformer samt, at langt hår er tilladt - for Thomas at være uden uniform (korte bukser hele året) med håret "short back and sides" - ville være utænkeligt - ja slet ikke at tale om at glemme at sige "Sir" til læreren.

Og med disse få ord fra en gammel-soraner vil jeg ønske Jer Tillykke med Jeres studentereksamen og udtrykke et ønske om al mulig Held og Lykke i Jeres fremtid med de gerninger I har valgt for Jer selv og slutte med de ord som så ofte før.

Alt hvad der er værd at gøre - er værd at gøre godt!

Erik Trautmann (S 1950)

Årsfesten den 18. oktober 1975

Ved Krebshuset kørte jeg ind på den tiloversblevne stump landevej - nu parkeringsvej - med de tårnhøje lindetræer fra syttenhundredtallet. En herlig optakt til årsfesten på Akademiet. Derefter til venstre med udsigt over mark og skov, og ad Fægangen til Sorø. Her er skønt - og forhåbentlig ødelægger man ikke det, der er tilbage af relativ uberørthed, med

nærgående "omfarts"veje. "Farter" man alligevel uden om Sorø, bør det ske i behørig afstand. Vi ager ikke med stude mere, kommer hurtigt frem, og kan vel ofre lidt mere benzin på skønhedens og det menneskevenlige gamle Sorø-miljøes alter!

Ebbe Truelsen (S 1957) sad denne gang ved orglet og glædede et feststemt

publikum med en storartet fremførelse af Dietrich Buxtehudes passacaglia i d-mol efterfulgt af Ingemanns og Bays konfirmationskantate. Nok er den dejlig, og bringer mange minder frem, men den er og bliver en uadskillelig del af konfirmationen. Palmesøndag, den maner man ustandselig frem i erindringen! Truelsens sluttede af med den pragtfulde Toccata i F-dur af Charles-Marie Vidors orgelsymfoni nr. 5 - et pletsjud; man forlod kirken i ægte feststemning!

Rektor Arne Østergaard (S 1929) bød velkommen i solennitetssalen og overlod ordet til formanden Robert Riis (S 1941), der på Soransk Samfunds vegne sagde tak til rektor for den helt enestående gæstfrihed, som ikke blot Samfundet, men som enhver gammel soraner føler, når han besøger Skolen. "Det gælder i aften", sagde Robert "hvor det er Soransk Samfund, der får lov at holde sin årsfest her på Skolen, og det gælder hvert år, når jubilarene søger tilbage til Sorø. Denne tak for gæstfrihed gælder i høj grad også fru Østergaard.

På Soransk Samfund's vegne byder også jeg velkommen til alle, der er kommet her i aften. Vi er samlet til fest, og traditionen tro, begynder festen med en koncert i kirken. Det er nu ikke blot for at følge en tradition, vi har fulgt det sædvanlige program for aftenen, men det er fordi, man allerede fra første gang, hvor årsfesten blev holdt på Skolen, har fundet en form, der giver aftenen en så festlig indledning, at det i høj grad er medvirkende til, at der år efter år er stuvende fuldt ved vor årsfest. I år var det organist Ebbe Truelsens (student 1957), der gav koncerten, og der er al grund til at sige tak for den dejlige koncert. Samtidig vil jeg også sige tak til pastor Nordberg-Hansen, fordi vi måtte mødes i kirken.

Velkomsten til i aften gælder alle, der har modtaget indbydelsen, men der er grund til at byde ganske særligt velkommen til årets jubilarer, og vi har både 70-års, 60-års og 50-års jubilarer, ligesom velkomsten i særlig grad rettes til årets dimittender. Årsfesten her er jo i høj grad tænkt som en rusfest.

Jeg talte før om, at der er tradition for at indlede aftenen med en koncert i kirken. Der er også tradition for, at aftenens andet højdepunkt er festalen, holdt af en gammel soraner, rettet til dimittender, jubilarer og alle os andre. I år bliver den holdt af en student fra årgang 1950, som er gået en lidt anden vej efter studentereksamen, end almindeligt er. For et år siden fortalte vort æresmedlem, A. Kann Rasmussen (student 1922), ved en soranerfrokost om, hvordan det var gået nogle 100-års jubilarer.

Studenterne blev stort set embedsmænd og levede lykkeligt til deres dages ende. Realisterne var mere eventyrylstne: to af dem døde i udlandet i en ung alder, midt i en lovende karriere; en brækkede halsen på en fjeldtur i Norge; og én blev gift i U.S.A. Ifølge Kann Rasmussen altså lutter ulykker. Vore foredragsholder i aften blev ikke embedsmand, men blev 6 år efter sin studentereksamen direktør for Danish Bacon Company Limited i England, og det er han stadigvæk. Hans navn er, Erik Trautmann, der er kommet fra England for at tale til os. Vi glæder os til at høre dig." (se side 105).

Robert Riis rettede en varm tak til foredragsholderen og fortsatte: "Jeg nævnte før, at A. Kann Rasmussen har interesseret sig for de virkelig gamle "gamle soranere". Det har bibliotekar Torben Glahn (student 1923) også, og han har gjort det i en sådan grad, at han har skrevet en bog, som Soransk Samfund har udgivet. Den hedder "Soraner-Biografier 1747-1800" og er netop kommet fra indbinding; den vil i oktober-nummeret af Soraner-bladet blive nærmere omtalt. Vi der er her i aften, kan imidlertid få noget at vide på forhånd, fordi lektor Svend Ranvig, (student 1935) der har forstand på de dele, har lovet at give os et kort indblik i, hvad Torben Glahn har præsteret."

Efter Ranvigs tale (se side 110) hyldede forsamlingen Torben Glahn for det fantastiske arbejde han havde udført med at samle oplysninger om vore forgængere på dette sted.

Robert Riis overrakte ham derpå et eksemplar af bogen med dedikation fra Soransk Samfund som tak for hvad han havde gjort for Skolen og Samfundet.

Robert rettede til slut endnu en tak til Erik Trautmann, til Svend Ranvig og til Torben Glahn og afsluttede denne del af festen med at opfordre alle til at gå nedenunder i spisesalen, hvor økonomidirektør Kaad og hans medarbejdere havde sørget for, at middagen stod parat. Vort æresmedlem og næstformand Svend Clausen (S 1925) havde med assistance af andre bestyrelsesmedlemmer sørget for bordplaceringen, og da vi allesammen havde fået et bordplaceringskort, var det nemt at finde sin plads.

Ved bordet gentog formanden - "for at der ikke skulle være nogen tvivl om det" - den velkomst, som allerede var udtalt: "Velkomsten gælder alle, der er kommet til stede her i aften, gamle soranere og ikke-soranere. De yngste årgange er det en særlig glæde at se her i aften, ligeledes - og specielt - de 26 dimittender. Jeg håber, at I får en dejlig aften med jeres kammerater, og med os ældre. En særlig glæde ville det være,

hvis I befinder jer så godt, at I kunne finde ud af - som jeres forgængere fra 1973 for kort tid siden gjorde det - at sætte hinanden stævne til en soraner-frokost om torsdagen; der skal I være hjerteligt velkomne i flok eller enkeltvis. Årets jubilarer bydes specielt velkommen. Der er jo ganske øjensynligt livskraft i gamle soranere, når der til vor årsfest er tre 70-års jubilarer, fire 60-års og atten med 50-års jubilæum! Vi håber, at denne aften bliver en god ramme for jeres møde med gamle skolekammerater og med jeres gamle Skole. Jeg har allerede nævnt, at vi i aften har besøg af æresmedlemmer af Samfundet. Ikke mindre end fire æresmedlemmer er kommet til stede, og det takker vi dem for!

Med denne velkomst til bords giver jeg ordet til rektor, der som toast master har lovet at sørge for, at aftenen får det helt rigtige forløb." - Aftenen fik det helt rigtige forløb: maden var fremragende, vinen god og stemningen høj. Rektor, der indledningsvis havde mindet om talen til damerne og havde opdaget at ingen talere havde meldt sig, kunne nu introducere Svend Clausen - "der - siden oldtiden - havde været i bestyrelsen: æresmedlem af Soransk Samfund og som nu ville sige et par ord". Svend var stedt udi en svar pine: han havde glemt sine læsebriller og måtte begynde helt forfra: "Centralpunktet er rektor, men ved siden af, ja foran rektor står fru rektor, der havde inviteret mit jubilæumshold på kaffe i Rektorgården. Min tale munder ud i en tale for damerne, men vi må holde fast på, at skolen var en drengeskole!" (jubel- og protestskrig fra salen).

Erik Sanders (S 1941), vor formand i det jyske, havde regnet ud at 10 pct. af de fremmødte soranere i aften kom fra Jylland, dem rettede han - ganske naturligt - en særlig velkomst til. Høje procenttal", sagde Sanders, "viser med stor tydelighed at de unge og yngste årgange udgør en stigende del af de fremmødte ved soranske sammenkomster. Soransk Samfund kan ikke med rette kaldes en gammelmandsforening." Sanders foreslog en ny tradition idet han overrakte en soranernål til en af årets dimittender (Erik Kliim) i håbet om at han og hans årgang ville blive en støtte for Soransk Samfund.

70-års jubilaren, fhv. skovdirektør Poul Lorenzen (S 1905) - tidligere formand for Soransk Samfund, æresmedlem - besteg adræt talerstolen og holdt en kort og fyndig tale, gnistrende af vid, rettet til de unge: "I aften er vi én stor familie. At gøre stor stads af os jubilarer er ufortjent - det er jo ikke vores skyld - de virkelige æresgæster er de aller yngste gamle soranere: dimittenderne fra

i år. Jeg vil fortælle en lille historie fra Himmerland, fra Rold Skov; de var ikke alle englebørn der, men morsomme. En bonde som var meget lille af vækst blev desårsag drillet og bar øgenavnet "Kræner ve' æ jor". Han klagede sin nød til præsten som overtalte naboerne til ikke at drille mere. Fra den dag af kaldte de ham "Kræn lån't fra æ himmel..." Vi jubilarer føler os bestemt ikke "lån't fra a himmel", når vi er indenfor Klosterporten - tværtimod!" - Efter det kraftige bifald konstaterede rektor at vor gamle skole ikke ødelagde evnen til kommunikation og udbragte et jubilarerne leve. - En "jubilar fra forrige år" Børge Baggesen (R 1924) tog nu ordet og sagde rent ud at man skulle være sig mod at tage til årsfest, han havde altid drømt om at komme tilbage til stedet her, hvor Holbergs ånd svævede igennem lokalerne, og drømmen var blevet kraftigt accelereret af begivenheder omkring årsfesten forrige år, hvortil Baggesen var inviteret som 50 års jubilar. Baronen havde reverenter talt på mystisk vis grebet ind i hans skæbne og drevet ham til at flytte til Sorø-egnen! Hvad Baggesen for mange år siden havde gået og tænkt på - at han i en fjern fremtid, når han skulle trække sig tilbage, kunne tænke sig at bo i nærheden af Sorø - var nu blevet til virkelighed. Baggesen havde fornylig været på Tersløsegaard - for ligesom at takke Baronen. Restaureringen var nu snart færdig og mindstuerne var overordentlig interessante, sandelig et besøg værd. - Axel B. Jacobsen (R 1925) rettede en tak til Soransk Samfund fra jubilarerne, der var glade over at være med til årsfest, han selv var så glad at han måtte synge på stand - det gjorde han, og fik hele forsamlingen til at synge med! Formidabel stemning! - Rektor erklærede pludselig at han var meget nervøs: "Min kone beder om ordet!" Fru Thora Østergaard rettede en tak til alle gamle soranere - "de er så søde" - og udtrykte som sin faste overbevisning at ingen som helst kunne udlette dette sted: "Denne følelse må ikke forsvinde", sagde fru Østergaard, idet hun rettede en tak til "alle de gode soranere som kommer for at glæde mig og viser mig venlighed". - Rektor sluttede af med en bemærkning om at én jo skulle havde det sidste ord. Glade gik vi alle op på den akademiske etage hvor det traditionsrige skema overholdtes til punkt og prikke: Les Lanciers i soransk régie, moderne og mindre moderne danse ihop, kaffe i kandelaberlys og udbytterige samtaler med gamle og unge lærere, med kammerater spændende over erindringer fra trekvart århundrede. Som sædvanligt blev det sent - atter en mindeværdig årsfest var til ende.

Rantzau

Translokation onsdag den 18. juni

Rektor bød velkommen til de fremmødte, til den store translokation onsdag d. 18. juni, heriblandt 10 50-årsjubilærer og til de anonyme jubilærer, tillærere, forældre og årets dimmittender, hvorefter man sang; "Hellig er vor ungdoms lyst". Der var 33 realister og 77 studenter, der alle havde bestået og nu fik deres eksamensbeviser. En enkelt murerkasket satte de mange studenterhuer i relief. Den gamle stilfuldhed er vendt tilbage!

"Kære studenter og realister! -

I har nu fået jeres eksamensbevis, ja, nogle af realisterne fik deres bevis i lørdags og flere af jer, der er her til stede fortsætter efter ferien i l.g. Jeg ønsker jer, der bliver her og jer, der går over i anden uddannelse al mulig held og lykke.

Da jeg for nogen tid siden tænkte over, hvad jeg ville sige til jer studenter og realister, faldt jeg over indledningen til en dimissionstale af en af mine meget berømte forgængere ved Nykøbing katedralskole - Indledninger er jo altid vanskelige - ved I, og jeg vil derfor tillade mig at citere indledningen til dendimissionstale, der blev holdt i 1857. Den er blevet trykt og udgivet. Den lyder:

"Denne skole bortsender idag fire af sine disciple til universitetet. Her er de altså færdige! skolen har intet videre at byde dem end sit Lev vel, men jeg vil dog inden jeg siger det, benytte min ret til at tale et ord om de vilkår, de nu går imøde". Citat slut.

Jeg går ud fra, at denne ret stadig eksisterer, men efter mange overvejelser har jeg ment, at jeg ikke burde forsøge at sige noget herom. Grundene hertil er mange, men en af dem er, at dette hold for mig er ret specielt. De fleste af de sproglige har jeg haft som elever og jeg har desuden haft glæden og besværet med at føre tilsyn med alumnerne på rektorgården i det forløbne år. Jeg vil gerne først sige jer alle tak for det samvær - ikke mindst for samværet i aftes. Bevares! I har til tider i al uskyldighed forsøgt at provokere mig og jeg jer, men det er jo egentlig begge parter ret, nemlig retten til gensidig orientering og opdragelse. Og når jeg ikke så gerne vil prøve at udtale mig om jeres vilkår er grunden vel også den, at det er svært og at I i så mange henseender kender mine synspunkter, at en gentagelse her i dag ikke vil have interesse for jer - og næppe heller for en større offentlighed.

Jeg har også spurgt mig selv om den vigtigste begivenhed i jeres sidste skoleår, men også dette frafaldt jeg at filosofere over, men jeg faldt over et lille

essay, som har optaget mig meget og som giver mig anledning til nogle overvejelser og betragtninger, som jeg egentlig gerne - ikke mindst måske i denne tid - ville have drøftet med jer. Jeg er imidlertid blevet klar over, at jeg slet ikke kan sige det så godt og vil derfor som mine sidste ord til jer lade dette tale for mig - i håb om, at I måske engang vil læse det og tænke over, om det har noget med jeres situation og med menneskets situation at gøre - altså Heinrich Bölls lille essay - De flyver ingen steder (1964) - om hans besøg hos sin veninde sneuglen:

"De spørger mig om den vigtigste kulturelle og den vigtigste samfundsmæssige begivenhed i det forløbne år. Hvorfor skulle disse to begivenheder være forskellige? Er kultur og samfund ikke sammenhørende, ja, uadskillelige begreber, ligesom kunst og samfund for evigt er adskilt?

For mig var årets vigtigste kulturelle og samtidig vigtigste samfundsmæssige begivenhed det besøg, som jeg en gang om året aflægger hos min veninde, sneuglen i den herværende zoologiske have.

Hvad der driver mig til hendes hof - thi hun modtager ikke altid og langtfra alle og enhver - hvad der får mig til at opsøge hende: hun er så smuk, så ren, så vild og så klog. Også dristig er hun, om end hun for øjeblikket ikke kangøre megen brug af denne egenskab: det, man har beregnet som hendes eksistensminimum, får hun bragt til gitteret.

Hvad jeg taler med hende om?

Tja, hvad kan forfattere have at tale med en sneugle om? Naturligvis om det udtømmelige tema: form og indhold. I år var vort samtaleemne frihedens form og indhold.

Jeg spurgte sneuglen, om man også havde tilbudt hende en friindhegning, i lighed med den, pelikanerne og kondorerne havde fået. Hun sagde ja, det havde man, men hun havde afslået det, hun foretrak buret.

Jeg tav beskæmmet og følte mig, som så ofte når jeg taler med min rene, smukke, kloge, vilde veninde - ja, følte mig meget dum.

Har du slet ikke lagt mærke til noget hos pelikanerne og kondorerne? spurgte hun mig. Jo, svarede jeg, jeg har set dem brede deres vældige vinger ud og baske med dem, vise deres majestætiske pragt.

Og har du, spurgte min veninde sneuglen, har du så også set dem flyve bort? Nej, sagde jeg, de flyver ingen steder.

Og hvorfor ikke, mintåbelige ven? sagde sneuglen. Hvorfor tror du, de nøjes med

at baske med deres vældige vinger og vise hele deres pragt uden at flyve nogen steder: man har klippet svingfjerene af dem.

Derfor foretrækker jeg mit bur.

Friindhegning betyder: intet gitter, men klippede vinger. Bur betyder: gitter, men uklippede vinger.

Flyve kan de lige så lidt som jeg." -

Med dette til overvejelse og eftertanke erklærer jeg jer for rette realister og studenter at være! -

Men tiderne skifter, og skolen skifter ansigt. To af skolens gamle lærere har fået deres afsked i årets løb:

Lektor dr. phil. E. Th. Lind tog sin afsked d. 31. januar på grund af sygdom. Læreren arbejde er krævende, og når sygdom støder til, og der ikke er det fornødne overskud af kræfter, må man tage konsekvenserne, og det har De gjort efter en lang og fremragende lærergerning. Det glæder mig, at De har det bedre nu, og jeg ønsker Dem et godt og langt otium.

I marts måned fyldte lektor Truelsen 70 år, og loven siger, at man skal tage sin afsked, men heldigvis ville lektor Truelsen fortsætte som vikar for sig selv efter sommerferien. Der har altid stået stor respekt om Deres lærergerning. De har sat rekord med hensyn til inspektion og har altid været usvigelig loyal. Tak for mange gode år.

Og så er der to, der tager deres afsked pr. 31. juli. De har ikke ønsket omtale, men jeg vil alligevel takke lektor Aage Jensen, der blev ansat her ved skolen i 1939, for hans store hjælpsomhed og for hans lærergerning.

Man siger, at den, hvis nekrolog bliver skrevet i utide, lever længe! For to år siden tog jeg afsked med Knud Raaschou-Nielsen i denne sal, men nu er det alvor. Jeg ønsker dig et godt otium efter 25 års god tjeneste her ved skolen!" - Efter rektors tale fulgte "Jeg ved et sted, som jeg har elsket længe", og derpå uddelingen af legater og boggaver:

"Rektor Raaschou-Nielsens mindelegat" til Christian Christiani. To bankbøger fra Privatbankens Sorøafdeling til Henrik Kjærulff og Claus Ebbestad. Pigelegatet fra en kvindelig gammelsoraner til Bente Rasmussen, Anne Marie Eriksen og Rie Sass.

"Academia Sorana" til Lars Houlberg for hans indsats for terrænsporten. "De 200 raske gamle soraneres legat" til Erik Kliim, Steffen Godvin Hansen, Søren Fjællegaard Larsen og Claus Grønne. Bopræmien til den bedste elev i fransk gik til Milton Rasmussen. Thers fik Foreningens Nordens boggave.

Og så fik Bjørn Bjørnestad ordet på Soransk Samfunds vegne for at byde dimmitterende velkomne i Soransk Samfund og overrække den store Sorøbog til Henrik Kjærulff, der fik den største studentereksamen. Bjørnestad, der selv var 45 års jubilær, sluttede med at udbringe et leve for skolen. -

Traditionen tro sluttede translokationen med "Concinamus o sodales", som ganske vist ikke forstås sprogligt af alle studenterne mere, men som i enhver soraners øre minder om syrenduft, gøgekukken, lyse nætter og sommerferie, og det fik vi, efter at rektor havde takket for den tillid og hjælpsomhed, skolen havde mødt i det forløbne år, og de gaver, som af forskellige var skænket til skolens samlinger. Ranvig

DEN LILLE TRANSLOKATION

Ved den lille translokation den 14. juni aflagde rektor en beretning for årets arbejde og dimmitterede samtidig halvdel af realisterne, der var færdige med deres eksamen. Disse fik deres eksamensbeviser og et par ord med på vejen:

"Nogle af jer fortsætter i skolen, men det får I et brev om, til jer, der forlader skolen, vil jeg sige, at det samfund, I går ud i, er præget af noget mindre optimisme end tidligere. Nogle af jer har fået arbejde eller mulighed for at begynde en uddannelse, men andre har allerede fået en kold skulder. Det ser mørkere ud med hensyn til fremtiden. Ved skoleafslutninger bliver det altid fremhævet, at det vigtigste er at komme i gang med uddannelsen, og I realister har en særlig chance for at uddanne jer, for det er efterhånden blevet sådan, at I altid kan søge tilbage til uddannelsesfolden og tage fat igen, hvor I slap sidst. Man er politisk enige om at hjælpe de unge på alle måder med at løse disse problemer.

Under jeres modning kan der ske ændringer, så I får lyst til at fortsætte; grib så chancen og udnyt de mange muligheder for at komme videre. Der er stor arbejdsløshed blandt akademikerne, men det skal ikke afskrække jer. Tillykke med jeres eksamen. Når I får jeres beviser, kan I selv overveje, hvorfor de ser ud, som de gør! Måske er det jer selv, der ikke har ydet den fornødne indsats. Det er jo moderne at lægge ansvaret uden for sig selv!

Alumnerne har levet i et kollektiv, og netop det, at I har levet under en vis tugt, kan gavne jer i fremtiden. Der er endnu steder, hvor dette værdsættes. Til lykke!

I dag er det både dimmission og translokation. Ved translokationen gør man årets arbejde op, og eleverne får lejlig-

hed til at få svar på spørgsmålet: "Hvordan står jeg i forhold til de andre?" Skolen vejleder med hensyn til oprykning i næste klasse, og der kommer en skrivelse til dem, der har klarer sig ekstra dårligt. Årsprøvens resultater viser lidt om skolens arbejde, men mere om elevernes eget arbejde. De mange nye arbejdsformer tiltrods er der stadig et vist stof, der skal læres, for der må være en vis basisviden som grundlag, selvom en forberedelsestid ved eksamen breder sig mere og mere. De allerbedste begavede skal nok klare sig godt, uanset hvordan skolen arbejder, men man må stadig forberede sig og lære en lektie.

Fraværelser og forsinkelser er et problem i alle skoler og uddannelsesanstalter. Lovlige og ulovlige forsømmelser bliver mere og mere almindelige. Vi indfører et nyt system efter ferien, hvor lærerne udfylder skemaer og afleverer dem på kontoret i stedet for protokollerne.

Skolen er præget af, at den er et tilbud til eleverne. En vis form for opdragelse gives stadig, selv om tidligere tiders højrosthed og armsving stort set er forladt. At tvinge eleverne til at bestille noget er på retur. Læreren af i dag må nøjes med at appellere til eleverne og prøve på at få dem til at gøre deres bedste.

En akustisk regulering af klasseværelserne er igang og vil snart være færdig. Det skulle gerne forbedre forholdene, så både lærere og elever kan høre, hvad den anden part siger. Vestibulen har fået store, fine glasdøre, så rummet kommer til sin ret og bliver en lys og venlig spise-stue for de skolesøgende elever, der har langt hjem.

Kostskolen og dagskolen arbejder hånd i hånd. Der har i årets løb været større og mindre uregelmæssigheder, som jeg ikke skal komme nærmere ind på, men nøjes med at understrege, at en vis orden må der være. Der må tages hensyn til materiel og medarbejdere. En senere sengetid har været ønsket, men jeg må gøre opmærksom på, hvad der står i salmen, vi sang som indledning: "Dagen har Han skabt til dåd, skumringen til hvile", det er kostskolens princip!" -

Det er stadig de samme sange der synges ved den lille translokation: "Morgenhanen atter gol" før talen, "Som en rejse-lysten flåde" efter talen og tilsidst "Kong Frederik, glæd dig i din grav", som ikke mere synges på stiftelsesdagen d. 31. maj, da der ikke er skolegang på den dag.

Rektor sluttede med en tak til alle de hjem, der har betroet os deres børn, til alle de forældre, der er kommet til forældremøderne, og til alle, der har interesseret sig for skolens arbejde. Ranvig

Forårsturen til Sorø

Forårsturen til Sorø lørdag den 10. maj 1975 blev en ubetinget succes takket være først og fremmest en fortræffelig tilrettelæggelse og dernæst et fortræffeligt vejr. Optakten var nu lidt bister: Gråvejre og hvasse hvirvelvinde i Fratergården gik gennem marv og ben da en overordentlig lille frysende to-personers skare mødte op ved Fraterbrønden klokken 10. "Skaren" voksede nu hurtigt for at følge akademigartner Torben Michelsen på rundvandring i parken. Turen blev på grund af barsk blæst afkortet en smule i længde men heldigvis ikke i kvalitet. Efter en almindelig introduktion - med spørgsmål og svar - på Store gik vi rundt til de største seværdigheder. Det blev under Michelsens kyndige vejledning en stor oplevelse; ganske særligt gribende var det at stå på netop det sted hvor klosterhaven har ligget - hvis mangel den liden urt, der står her i dag som den gang, bare havde kunnet få mæle...! - Vejret var nu klaret så meget op at turen med bus til Vester Broby blev en virkelig oplevelse. Richard Alexander Rørdal's (R 1929) amerikanske frue, der for første gang i sit liv så en nyudsprungne dansk bøgeskov, fik os alle til ligesom at se alt det grønne med nye og friske øjne - hvilken ægte turistattraktion! Det samme kan siges om vore gamle landsbykirker, og heldigvis havde vi som guide ingen mindre end kalkmalerieksperter magister Niels M. Saxtorph (S 1940) der stillede sin enorme viden til disposition ved forevisningen af Vester Broby kirkes kalkmalerier. Det blev et pletsud! Saxtorph er jo kendt for at være en af de mest ukedelige soranere (jævnfør blot de utallige frokostreferater som han forstår at variere så de stadig er lige friske og morsomme!) og dertil grumme lærd. Denne saxtorphske kombination - og stor spørgelyst fra lægfolks side - fik vidnet til at gnistre og lærdommen til at sprudle. Alle gik derfra berigede: det er undergørende engang imellem at se sig anbragt i historiens strøm og føle sig som led i en lang kæde der fortaber sig i fortiden og - i fremtiden.

Efter kirkebesøget gik turen med bus ud i det grønne, og hvorhen mon? Selvfølgelig til "Sørensminde" i Sorø Vesterskov, hvor Knud Raaschou-Nielsen (S 1933) og fru Ilse atter en gang stillede hus og hjem og have til rådighed for en nu hungrig skare der gæstfrit blev bænket i en af gårdens længer hvor der var vidt til væggene og højt til loftet. Den medbragte mad kom frem, øl og brændevin var til stede i rigelig mængde, og

snart steg stemningen til op over hanebjælkerne. En rad fortræffelige talere diventerede det glade selskab - næstformanden Svend Clausen (S 1925), Otto Hagemann (S 1929), Richard Alexander og vor elskelige vært - og alle var enige om at magen til vellykket "tur i det grønne" skulle man lede længe efter. Knud og Ilse fik deres varme hyldet og de kvitterede med kaffe og dejlig hjemmebakket kage. Otto Mackeprang (S 1913) tav heldigvis ikke men leverede en kort tale der slog gnister af vid og bid, han havde forøvrigt et godt råd til enhver taler, et kinesisk ordsprog der lyder: "Tænk to gange og ti så stille".

Vi var tilbage i Sorø midt på eftermiddagen og ved rektor Østergaards elskværdige mellemkomst fik vi af adjunkt Per Dickow forevist Heises Hus i Det nye Alumnat hvor Martin Sanders (3 br) beredvilligt lod os kigge ind i sit "eneværelse", den moderne soranske alumnes "kammer", hvilket selvfølgelig gav anledning til utallige sammenligninger med en fjernere eller nærmere fortids helt andre vilkår. Alle var enige om at forholdene var fortræffelige selvom mange mente at nutidens alumnier i deres isole-rede tilværelse da måtte savne fortidens mere intense (demokratiske!) fællesskab.

Efter forevisningen gik flere til venner og bekendte i Sorø, nogle fik husly hos Ellen Vibeke Jensen (S 1913) der stillede sin prægtigt beliggende lejlighed i Søgade til disposition. Med udsigt til fader Holberg og hans to koner i Akademi-

haven celebreredes her et mindeværdigt soranermøde i de helt rigtige omgivelser.

Middagen på Hotel Kong Frederik klokken 18 afrundede på fortræffelig vis en herlig dag. Saxtorph og Arne Stau-ning (R 1929) præsiderede for hver sin bordende, i øvrigt deltog Ellen Vibeke og Mackeprang, Aage Høffler og Kaj Jornild (begge R 1919), Ragnhild Hoffmeyer (1925), Richard Alexander med frue og Frank Horn (S 1929), Bjørn Bjørnstad (S 1930) med frue, Paul Rantzau (R 1937), Christian Falster (S 1938), Bodil Wille Møller (S 1966) og Karin Mortensen (S 1971). Under middagen talte Mackeprang for damerne - det var så ustyrligt morsomt og improviseret at referat simpelt hen ikke er muligt - og Richard Alexander talte om det at være soraner og hvilken betydning det havde haft for ham under de aller sværeste prøvelser i Staterne; han lod siden en æske med de skønneste ædelstene fra den berømte Forstenede Skov gå rundt: én til hver dame! Saxtorph talte om det soranske fællesskab; vikommer her med forskellige men uformelle forudsætninger, vi spænder tilsammen over flere slægtled og repræsenterer vidtforskellige miljøer, men alligevel føler vi at vi hører sammen og kommer hinanden ved. Rantzau takkede på forsamlingsens vegne Saxtorph for hans glimrende tilrettelæggelse og hans kyndige vejledning der havde gjort sit til at forårsturen til Sorø blev en stor succes. Rantzau

Frokost hos Lorry torsdag 2. oktober 1975

Det blev til et fremmøde på ialt 17, deraf tre æremedlemmer: Ellen Vibeke Jensen (S 1913), Kann Rasmussen (S 1922) og Clausen (S 1925), og ellers i aldersfølge Palslev (S 1908), C. C. Andersen (S 1914), Bech (S 1918), Degn (S 1921), Fink (S 1927), Rantzau (R 1937), Saxtorph (S 1940), Juul og Estrup fra 1947, Hørby (S 1954), Karin Mortensen (S 1971) og af den så talrigt fremmødende 73-årgang Kiesow, Salling og Eliassen.

Clausen motiverede et leve for skolen, og vi sang som sædvanlig Hauchs vers (fuldtonende!) og atter kaldte "den ranke Hjort" på smilebåndet, så vi startede med at genopfriske nogle historier om "Loppen".

Men ellers stod frokostten da i Fatters tegn (eller O. B., endå Å. B.). Kann Rasmussen roste det fornøjelige Fatter-jubilæumsnummer af bladet, men måtte

fastslå, at ikke alene var Müller student fra skolen i 1892 - men hans broder Poul (S 1891) og hans tre børn var det også (Jørgen S 1922, Karen Margrethe S 1929 og Axel S 1930). Denne sidstnævnte havde Kann Rasmussen truffet i Bangkok, og havde yderligere nogle erindringer at fortælle om et besøg hos O. B. efter krigen, da han nød sit otium som "kaptajn v. Buddinge".

Saxtorph havde allerede inden Sorø-tiden hørt fabler om Fatter (som han så absolut hed i mine årgange), men var jo hurtigt kommet til den erkendelse, at virkeligheden ganske overstrålede beretningerne. Beck måtte bekende, at han altid havde været den lille og noget uheldige i gymnastæk-timerne, men havde dog vist "upåklagelig flid" og arbejdet sig op(!) til et 5-tal. Han havde lært meget af O. B.; især var det kommet ham til gode i sol-

datertiden, - en erfaring vi vist er mange, der deler med ham.

Foruden denne megen snak, set fra elev-ernes side havde C. C. Andersen endnu nogle historier om ham som kollega i almindelighed og som matematiklærer i særdeleshed - det var ikke kedeligt.

Det var hvad, der blev sagt for alt folket, men det tør antydes, at der blev udvekslet historier mand og mand imellem; Rantzau kom med en aldrig før hørt, som jeg regner med, at han trykker i bladet. Gad vide hvordan det har virket på de få, der aldrig havde stiftet bekendtskab med denne sagnomspundne person.

Men vi fik dog også berørt andre emner; Clausen havde en historie om Neuhaus' portræt af Raaschou-Nielsen, og i den ene bordende var de to 73'ere Kiesow og Eliassen i fuld gang med en diskussion om uddannelsespolitik og studier med en tidl. rektor (C. C.) og en tidl. undervisningsinspektør (Juul).

Nachspielet blev denne gang forlagt til "Grock", lige ved siden af; øllet var dyrt, tjeneren langsom, og så trak det alle vegne! Her dukkede 3 "halve" op: Starup (S 1967), Vinnie og Mogens Petersen (begge S 1973).

N.Sx.

Frokosten hos Lorry den 6. november 1975

Hvis man vil fundere over, hvad det var, der havde lokket 22 gammelsoranere ud af busken til denne frokost, er der jo flere muligheder: sult og tørst, pludselig tagen-sig-sammen, det for november måned usandsynligt gode vejr, rene tilfældigheder eller den omstændighed, at Kann Rasmussen var annonceret som dagens taler. Jeg hørte om ét tilfælde af mulighed nr. 2, men vil ellers foretrække at tro, at det var vort æresmedlem og tidl. formand, der trak, - selvom det måske ikke gælder for de to fra 1975. (Ja kære læser, du ser rigtigt, sidste årgang er begyndt at indfinde sig! jeg håber de følte hvor velkomne de er).

Fire af vore æresmedlemmer var mødt op, alle med rosetten synlig, Krog-Meyer (R 1909), Ellen Vibeke Jensen (S 1913), Kann Rasmussen (S 1922) og Clausen (S 1925). Derudover var det meget glædeligt at se, at der blandt de resterende 18 var flere, der kom for første gang eller genopdukkende efter flere års fravær - kom snart igen! De 18 vare: Mackeprang (S 1913), Høfler (R 1919), Hastrup (1920), Skodshøj (S 1921), Ragnhild Hoffmeyer (1925), Abel og Fink (begge S 1927), Stauning (R 1929), Ishøj (S 1934), Rantzau (R 1937), Hørby (S 1938), to fra 1940 Morgils og Saxtorph, Bodil Wille Møller (S 1966), Kiesow (S 1973), Salling (S 1973) og de to russer Kliim-Hanse og Birgit Oisen.

Clausen, der jo ikke blot er æresmedlem, men også næstformand og snart må tælle sin tid som bestyrelsesmedlem i generationer og ikke i år, bød velkommen, skolen fik sit leve, og vi stred os gennem Hauchs vers. Da der nu undtagelsesvis var en af min egen årgang at tale med, fulgte jeg ikke så meget med i den øvrige snak, men bemærkede dog

at Rantzau og Hørby havde fundet sammen, ligedan de to fra 1913, og i den anden ende af bordet nød Kiesow og Salling ikke at være Benjamin længere, men kunne holde de to 75'ere orienteret om, hvad det var for en sær forsamling. Støjniveauet lod ane, at vi alle havde noget at fortælle hinanden, på tværs af årgange og alder.

Kann Rasmussen fortalte levende og interessant om den biografiske interesse, der var blevet vakt hos ham ved arbejdet med Soraner-biografierne. Han havde endda gjort referentens arbejde let, så I kan se hans tale - "Et navn der blev glemt" - på s. 115. Der var selvfølgelig takketalere og kommentarer, hvor både Ellen Vibeke, Hastrup, Skodshøj, Rantzau, ja endda Fink og Clausen måtte tilstå, at de havde en god rem af samme hud og havde fundet stor fornøjelse ved at jage personer gennem kirkebøger, protokoller og gamle avisnotitser; for slet ikke at tale om det "gys" man kunne få når gamle menneskers erindringer om hvad deres bedstefar havde fortalt, pludselig kunne skabe en sågodtsom direkte forbindelse 100-150 år tilbage. Det var der flere, der talte meget om, under mottoet: "Lyt altid til, hvad ældre mennesker siger". (De fire yngste sagde ingenting!)

Saxtorph havde en hilsen fra Dick Bentzen (S 1942), der havde lånt ham en rejseskildring fra 1840'erne, hvor en temlig hovski-snovski engelsk dame beskrev Sorø og en visit hos Ingemann under kapitlet "In Sweden"(!). Morgils holdt sig til nutiden, men startede til gengæld så langt væk som i Bagdad. Her var en dansk dyrlæge Leif Leth (S 1946) i tvivl om noget medicins virkning på hans syge datter; vedkommende medicinalfirmas repræsen-

tant var selvfølgelig også soraner (Ishøi), og da de sendte en forespørgsel hjem, endte den - igen "selvfølgelig" - hos Morgils. Det kan vel ikke være anderledes; soranere finder man overalt!

Efterhånden var tiden jo gået, men en del gik bort til "Prætoria" (Henrik Steffensvej 2) for at kvæle en enkelt nachspiel-bajer; her sad Starup (S 1967) og senere kom did Karin Mortensen (S 1971) og Kjærgaard og Juul Andersen (begge S 1973), vi brød endeligt op kl. 1630.

N.Sx.

ET NAVN DER BLEV GLEMT

Alle der beskæftiger sig med personalhistorie står i gæld til soraneren Jens Vahl (S 1848). Ved siden af sin for-tjenstfulde gerning som sognepræst og provst var han en ivrig bogsamler (hans 12.000 bind store bogsamling befinder sig nu i Statsbiblioteket i Århus) og dertil en stor personalhistoriker. I årene 1879-97 udsendte han i hæfter værket "Slægtbog over Afkommet af Christjern Nielsen, Borgmester i Varde o. 1500". Det var ikke fuldført ved hans død i 1898; men indeholder dog oplysninger om over 25.000 personer. Det mangler delvis registre, er ret uoverskueligt og vanskeligt at bruge som opslagsværk; men måske netop derfor spændende at gå på opdagelse i.

Da en influenza i foråret tvang mig til at holde sengen en ugestid, benyttede jeg lejligheden til at gennemgå bogen fra ende til anden og sammenholde den med den soranske matrikel. Det gav bonus på mange måder og her skal jeg omtale en af dem.

Blandt eleverne på Sorø Akademi Skole i forrige århundrede var fire sønner af sognepræst Peter Amdi Høyer (1788-1831) og hustru Cecilie Elisabeth de Hemmer (1791-1886). Han var præst i Tirstrup, men blev i august 1830 udnævnt til sognepræst i Pedersborg. Familien blev foreløbig i Tirstrup - men i begyndelsen af maj 1831 kunne præsten hente dem til Pedersborg, hvortil man ankom 14. maj. Natten efter døde præsten.

Pastorinde Høyer blev boende i Sorø og de fire sønner, som udgjorde hele børneflokken, blev som nævnt soranere. To blev studenter og dem fandt vi, der beskæftiger os med Soraner-Biografierne, uden særlig besvær; men den fjerde havde vi intet spor af, indtil han blev fundet i Vahl's Slægtbog. Her står: "Henrik Høyer f.o. 1824, d.o. 1850 i Krigen".

Det måtte være ham, der ifølge den soranske matrikel hed Henrik Wilhelm Høyer (1838) og som blev født

17/4 1824. Senere fandt Uffe Hastrup ham i A. O. Cohen's bog "Krigen 1850 og de Faldnes Minde" (Odense 1851). Her står under 1. Jægerkorps:

"Underjæger Henrik Vilhelm Høier, 16, druknet d. 24. October i Trenen, Liget fundet d. 2 Januar 1851 og begravet på Schwabsted Kirkegaard d. 3 Januar 7."

Tallet efter navnet angiver amtet vedkommende stammer fra; 16 = Randers amt. Henvisningen 7) går på anmærkningerne bag i bogen og her står: "Denne Underjæger er forulykket ved efter egen Tilskyndelse, ved Nattetid d. 24 October at svømme over Trenen for at udspejde Fjenden. Corpset har i lang Tid været uvidende om hans Skjæbne, indtil Liget efter 10 Ugers Forløb var bleven fundet. Hans Moder har i nogle smukke Ord anmeldt dette Dødsfald i Berl. Tidende No. 10 f. 1851."

Cohens bog udkom igen i 1853 i "Andet paany gennemseete Oplag" og heri står ordret det samme om Henrik Vilhelm Høier. For fuldstændigheds skyld skal nævnes, at navnet både hos Vahl og i Wiberg's Præstehistorie samt i skolens årsskrifter og i matriklen staves Høyer.

Moderens meddelelse i Berlingske Tidende lyder:

"Det er blevet min sørgelige Lod at meddele fraværende Slægt og Venner, at den Efterretning, som jeg modtog October f.A. - at min elskede Søn, Maler H. W. Høyer, der i Odense Fricorps deeltog i Felttoget 1849 og senere stod ved 1'ste Jægerchor(x), ved om Natten at passere et Vandløb blev savnet og formodedes forulykket - nu har stadfæstet sig, idet hans Lig er fundet. Det hæderlige Vidnesbyrd den Hedengangne tildeleltes af hans Chef, Hr Major Wilster, vil trøste mig og hans 3 Brødre, og al den Uleilighed og Møie Hr Majoren i denne sørgelige Anledning har havt, vil blive bevaret i taknemmeligt Minde af hans dybt-sørgende Moder.

Sorø den 13de Jan 1851

Cecilia E. Høier
fød de Hemmer"

Den major Wilster, der nævnes, er Ernst Henrik Claude Wilster 1808-1881), der senere blev general. Også han har soranske forbindelser, idet han var fætter til Christian Wilster og bror til dennes hustru Charlotte Kitty Wilster, født Wilster.

Ovenstående er ikke mere spændende, end det vi i mange andre tilfælde har oplevet, når gamle soranere skulle findes, og jeg ville ikke have foreslået det optaget i Soraner-Bladet, hvis det ikke, efter min mening, må få konsekvenser.

På den smukke sten, som Soransk Sam-

fund i 1901 rejste til minde om de Soranere, der gav deres liv i krigene 1848-50 og 1864 står Henrik Wilhelm Høyer ikke.

Stenens inskriptioner blev hugget af soraneren, billedhugger Ludvig Brandstruup (R 1878). Den blev afsløret af Soransk Samfunds daværende formand oberstløjtnant Albert Arendrup (R 1869), i nærværelse af rektor Hoff, flere lærere og ca. 60 gamle soranere. Formanden udtalte bl.a.:

"Soranere! Vi ere samlede her for at hædre vore døde Kammerater. Vi sætte idag Begyndelsen til en Række Bavtastene, der skulle rejses som et synligt Bevis paa, at Soranerne ikke glemmer de Skolekammerater, som have kastet Glans over vor gamle Skole og æret og gavnet vort Fædreland. Se paa den Sten, læs, hvad der staar mejslet ind, indprent Jer Navnene. De ere vel værd at mindes, de Helte, som gavede Livet hen for Danmark. De vare ikke Repræsentanter for den Usselhedens og Pjaltethedens Aand, som nu trindt om sættes i Højsædet og fører det store Ord."

Inskriptionen på stenens forside er forfattet af Otto Borchsenius (S1863) og lyder, som vi alle har læst den mange gange:

DU, DER PAA VEIEN
FRA YNGLING TIL MAND
HER SKAL MINDES
DE FALDNE SOLDATER
SORANERE VAR DE
OG KAMMERATER,
SOM GIK I DODEN
FOR DERES LAND.

Af de 12 navne indhugget på stenens bagside er kun de to fra treårskrigen 1848-50 nemlig N. Voigt og H. Schau eller mere detaljeret: Johan Nicolai Voigt (1845) såret ved træfningen ved

Nybøl 28/5 1848, død 24/6 på lazarettet i Fåborg og Harald Schau (S 1848) død af tyfus 13/1 1851 i Slesvig.

H. G. Olrik (S 1895) har i Soraner-Bladet 1944:61 givet oplysninger om de 12 soranere og fremhævet, at navnene mildt sagt ikke er angivet med særlig stor nøjagtighed. Det er f.eks. mærkeligt, at S. Rasmussen, der står blandt de faldne i 1864 ikke kan identificeres som soraner. Olrik undrer sig over, at navnene står på bagsiden af stenen og udkaster til overvejelse tanken om at vende stenen: Borchsenius' ord er jo ikke så vigtige som navnene!

Dette kan man måske have forskellig mening om; men ét forekommer mig helt nødvendigt - at navnet H. W. Høyer snarest muligt kommer til at stå på stenen.

Jeg håber, ovenstående med tydelighed viser, at denne mand har mindst lige så stort krav på at blive mindet, som de andre soranere, der gav deres liv for fædrelandet; men skulle nogen af vore sagkyndige kammerater have kendskab til andre kilder, der kan anfægte min opfattelse, eller skulle nogen mene at min konklusion er urigtig, hører jeg meget gerne derom.

Hvis intet andet fremkommer, så må jeg mene, at Soransk Samfund, der i 50 året efter krigen tog initiativet til at få stenen rejst, nu i 125 året må tage initiativet til, at det navn, der da blev glemt, får sin rette plads. Jeg siger udtrykkelig "tage initiativet til", for Soransk Samfund kan jo ikke uden videre tage affære. Stenen blev i 1901 overgivet til Sorø Akademi personificeret ved rektor Hoff og den står i Akademihaven, der ejes af Stiftelsen Sorø Akademi.

A. Kann Rasmussen

(x) -corps, udtales på fransk "-kor" (red.).

Fugl Fønix

Sven Tito Achen ('40), redaktør af "Herlovaneren", forfatter til en række fremragende bøger om heraldik, har hos G. E. C. Gad udsendt en overordentlig interessant bog der også har bud til soranere: "Symboler omkring os". København 1975. 224 sider, rigt illustreret, kr. 49,45. - Bogen handler om en lang række af de symboler som vi møder overalt i hverdagen, fra himmelens tegnsprog til plante- dyre- og menneskeriget. Allehånde mærkværdige figurer tages under behandling og intet går den lærde herlovaners hvasse heraldikerøjne forbi, hel-

ler ikke det kære fabeldyr Fugl Fønix der forøvrigt pryder bogomslagets forside. Achen indleder sin beretning om fønixen med at nævne Sorø Akademis våben på soranerblazeren, og artiklen slutter med et fotografi af en fønix-knap! - Bogen er skrevet i et ukunstlet sprog, den kan læses som en spændende roman. Det er i denne forbindelse faktisk det rene pedanteri at påtale manglen af litteraturhenvisninger (og stikordsregister), det havde nemt fået bogen til at svulme - og prisen! - Bogen kan anbefales på det varmeste.

Rantzau

LEGATER

Ansøgninger om de nedennævnte legater skal inden udgangen af januar måned 1976 indsendes til direktør, cand. jur. Svend Clausen, Amaliegade 21 A, 1256 København K., stiledt til Soransk Samfund med angivelse af, hvilket legat, der søges. Der findes ikke særlige ansøgningsskemaer, men i ansøgningen må der redegøres for, hvad legatet ønskes anvendt til, samt for ansøgerens økonomiske forhold.

1.

Fhv. handelsskoleejer og forstander Valdemar Petersens legat for unge mennesker, der er udgåede fra Sorø Akademis Skole med realeksamen.

Fortrinsret har sønner af borgere i Sorø by eller landdistrikt samt sådanne, der går handelsvejen.

2.

Støttefondet for gamle Soraneres efterladte.

Legatet kan søges af gamle soraneres efterladte. Fortrinsret har enker med børn.

3.

Mølleejer Frederik Jørgensen og hustrus legat.

Legatet kan søges af en soraner til uddannelsesformål, eller af gamle soraneres trængende enker.

4.

Forstkandidat Gustav Hoff-Hansens legat.

Legatet kan søges af en værdig trængende, ældre soraner og uddeles for en 5-årig periode.

5.

Ingebjørg og Poul Suhr-Henriksens legat.

Legatet kan søges af trængende gamle soranere eller af soranere til uddannelsesformål eller gives til sådanne formål, der skønnes af betydning for Sorø Akademis Skole eller Soransk Samfund.

6.

Soransk samfunds 100-års jubilæumslegat.

Legatet kan søges af nuværende eller tidligere elever eller lærere.

7.

Digteren, cand. jur. Aage Krarup Linds legat.

Legatets formål er at bekoste eller yde tilskud til udgivelse af kvalificerede arbejder af kunstnerisk, videnskabelig eller praktisk art og kan søges af personer, der i mindst tre år har været elev på Sorø Akademis Skole, eller som er eller gennem en årrække har været lærere ved skolen.

Svend Clausen.

"De gamle soranere"

Stående fra venstre: Olav Lilleør, N. C. Lilleør, Søren Pedersen, Niels Rasmussen, Niels Munk, Niels Wille, P. O. Krogh, Hans Wille.

Forreste række: H. E. Søgård Larsen, Fred Andersen, Helge Bramsen, Oscar Bjørkbom, Gerd Detlefsen.

Gammelsoranerfodbold

Som traditionen byder, blev de årlige gammelsoranerkampe i fodbold afviklet den sidste søndag i august (d. 31.), og atter var vejrguderne med arrangementet, hvilket betød, at mange tilskuere var mødt op for at overvære kampene.

Først spillede skolens B-hold og "de gamle" jubilæumskamp, nr. 50 i rækken, og det fejrede sidstnævnte ved at vinde med 5-0 efter 3-0 ved halvleg. Målscorene var Niels Rasmussen 2, Søren Pedersen 2 og Olav Lilleør. At holdet bestod af flere yngre spillere end tidligere, gjorde måske sit til resultatet, men B-holdet var heller ikke ved samme styrke som forrige år. Af trofaste "kæmper" genfandt man Oscar Bjørkbom, 2 x Lilleør og Fred Andersen.

Herefter blev arenaen overladt til A-holdet og "de unge", som meget retfærdigt

endte kampen 1-1, som også var resultatet i pausen. Skoleholdet kom foran ved Steen Ligård, men senere udlignede Per Møller for "de unge". Begge hold kæmpede udmærket, men spillede ind imellem lidt hurtigere, end de magtede. Mod slutningen havde A-holdet et par gode tilbud, som var tæt på at blive udslagsgivende.

Ref. Niels Munk (S 1966)

OPRÅB! Førhen var det næsten en selvfølge, at man deltog på det gamle hold, dersom man ikke meldte afbud. Sådan er det blot ikke mere. I de senere år har det faktisk været et problem for anføreren at finde spillere nok. Skulle der derfor være nogle, der har en ubændig lyst efter at deltage til næste år, bedes de senderes adresse til: Niels Munk, Birkhøjterrasserne 446 B, 3520 Farum.

"Nye gamle soranere"

Stående fra venstre: Per Møller, Steffen Hansen, Lars Nielsen, Gorm Christensen, Jørgen Wenshøj, Peer Appel, Søren Petersen.

Forreste række: Peter Søgaard, John Steen Mikkelsen, Peter Galberg, Carsten Aagaard.

Kunstmuseet i Sorø

"Kunstmuseet i Sorø". Fortegnelse over Kunstværkerne. Udgivet med støtte af Ny Carlsbergfondet. Andet stærkt forøgede udgave ved V. Thorlacius-Ussing. Sorø 1975. (Sorø Bogtrykkeri). 75 sider tekst + 83 sider illustrationer.

Viggo Thorlacius-Ussing (S 1909), skaberen af det fremragende kunstmuseum i Sorø, har i foråret 1975 besørget en anden stærkt forøget udgave af kataloget over den exclusive samling. Fortegnelsen over kunstværkerne (side 9-75) - malerier, billedhuggerarbejder, pasteller, akvareller og håndtegninger - med udførlige oplysninger og litteraturhenvisninger, afsluttes med en fortegnelse over 10 udenlandske tegninger fra Johan Bülow's Samling deponeret af Sorø Akademis Bibliotek 1943 og 1962. På 83 planchesider (krideret papir) findes ikke mindre

end 131 kunstværker fornemt reproduceret. Niels Larsen Stevns' "Absalon bygger Sorø Kloster" pryder omslagets forside.

Bogen, der på det varmeste anbefales enhver kunstinteresseret, fås ved henvendelse på Kunstmuseet i Sorø, Storgade 9, 4180 Sorø, telefon (03) 63 22 29. - Prisen er ufattelig lav: kr. 4,50 (FIRE en halv krone!).

Støt samtidig museet ved indmeldelse i Foreningen Sorø Kunstmuseums Venner! - Tidsskriftet "Kunst og Museum" tilsendes medlemmerne gratis. Det årlige kontingent (kr. 15,-) svarer til knap to pakker cigaretter. Livsvarigt kontingent koster kr. 150,- eller det samme som tre flasker brændevin! Se i øvrigt SB 1975:90.

Rantzau

Frederik Vs Akademi og Ludvig Holberg

I en årrække havde vi en uanseelig papkasse med kartotekssedler stående i et skab på akademiets bibliotek, og da Torben Glahn rekvirerede den for et par år siden, anede man, hvad der skulle ske, og nu foreligger altså resultatet i form af en smuk bog på 128 sider - "Soranerbiografier 1747-1800" - med undertitlen "Overhofmestre, lærere og studerende ved Frederik den Femtes akademi i Sorø, udarbejdet af Torben Glahn". Udgivet af Soransk Samfund 1975 - beskeden i omfang i sammenligning med mastodonten: "Soranere 1900-1960" på 803 sider, der stadig fås til en pris af 20 øre pr. side ved henvendelse til kassereren. (Det var en tekstannonce).

Men tilbage til biografierne 1747-1800! Enhver, der kender blot en lille smule til arkivernes papirbunker, ved, hvilket arbejde der ligger bag en sådan bog, selv om arkivarerne er meget hjælpsomme. Det er godt, at nogle mennesker, der dels har de rette evner for et sådant arbejde og dels den fornødne tid, påtager sig at grave oplysningerne frem. Derfor er alle, der interesserer sig for soransk historie, Torben Glahn taknemmelig for det store arbejde, han har udført med denne bog, og samtidig må Soransk Samfunds bestyrelse roses, fordi de fornødne midler er skaffet til veje til udgivelsen. I forordet oplyses det, at Aage Krarup Linds legat, der bestyres af Soransk Samfund, Velux-fonden, har ydet bidrag til udgivelsen.

Tiden tillader ikke at gå i detaljer med bogens indhold, selvom det er meget interessant læsning. De seks overhofmestre i perioden behandles først, derefter kommer professorerne, hvoraf der ialt var 26, en del af dem har navne, der har klang i Danmarks kulturhistorie: Jens Kraft(1), Johan Elias Schlegel, Jens Schielderup Sneedorff(2), Johan Basedow (3), John Erichsen, Ove Høegh-Guldberg (4), Andreas Schytte (en datidens Vilhelm Andersen) og Gerhard Schiønning for blot at nævne de væsentligste. Af andre lærere (i musik, dans, tegning og sprog) kan for kuriositetens skyld nævnes Jean Baptiste Bachar, født ca. 1701, ansat som sprogmeister i 1773, altså over 70 år gammel, afskediget 1786 i en alder af 85 år, fordi han var "Aldeles uduelig i sit Embede". Det tror man gerne!

Af akademister (d.v.s. det, vi idag kalder alumnus) var der ialt 164, hvoraf de 130 blev optaget i den første halvdel af perioden, altså inden 1772, mens den sidste halvdel kun tegner sig for 34 nye akademister. Se man listen igennem, falder det i øjnene, at det er adelige navne

de fleste, hvad der er ganske naturligt, idet det var et ridderligt akademi, bestemt til at uddanne embedsmænd til statstjenesten. Der er selvfølgelig nogle "tyske junkere" imellem dem, men også mange, hvis familie har levet i Danmark i generationer. Apropos adel! Det har jo for det meste knebet med at overholde Frederik den Andens fundats med "en besynderlig og bedre skole for 30, som ikke er af adel", men i denne periode har adelen ialtfald prioritet!

Mange af disse adelige akademister har i deres senere liv gjort sig gældende på en lang række forskellige områder, og at det soranske kammeratskab har rakt ud over skoletiden, er der næppe tvivl om, som det også gør det i dag. Adskillige medlemmer af sammensværgelsen i 1784 - hvorved Guldberg blev styrtet - var soranere, bl.a. Johan Ludvig Reventlow og Johan Bülow, som var meget glad for sin Sorøtid og i taknemmelighed skænkede sit meget værdifulde bibliotek til Frederik den Sjettes akademi.

Det ridderlige akademi gav også mulighed for, at borgerlige kunne følge undervisningen, dels medbragte en del adelige unge herrer deres hovmestre, der skulle hjælpe dem med at få det rette udbytte af undervisningen, og samtidig benyttede disse lejligheden til at studere med selv, og dels kunne borgerlige privatister indlogere sig i byen og følge undervisningen, men deres antal tog hurtigt af, da det viste sig, at man foretrak kandidater med den juridiske eksamen, der blev oprettet ved universitetet i 1732.

FREDERIK DEN FEMTES AKADEMI OG LUDVIG HOLBERG

Det er meget fristende i denne forbindelse at dvæle lidt ved Holbergs betydning for dette akademi, som Torben Glahns far, lektor Alfred Glahn har gjort rede for i sin bog: "Sorø Akademi og Holberg" fra 1925, hvor der side 6 til 9 aftrykkes: "Nogle Betænkninger over det Soranske Academies Indretning og Vedligeholdelse, som underkastes deres Gravelige Excelences Correction" efter en kopibog med dokumenter fra dette akademis første år: "Rescripter Sorøe Academi angående", overladt til Sorø Akademis Bibliotek af tidligere skovdirektør Poul Lorenzen (S 1905).

Der er ingen underskrift og heller ingen adressat, men det er utvivlsomt Holberg, der har skrevet den, idet dens indhold findes i stor udstrækning i Epis-

tel 177 med næsten det samme ordvalg.

Sammenhængen er sikkert den, at grev Henrik den Sjette af Reuss, der i januar 1746 blev udnævnt til amtmand over Sorø Amt og klosterforstander i Sorø, dermed har fået den opgave at få oprettet akademiet, men desværre lå det noget tungt med økonomien. Klostergodset var i en dårlig forfatning, og han har fået den ide at henvende sig til Holberg for at få ham til at udarbejde en betænkning om hvordan det skulle gøres.

Denne betænkning går meget kort ud på at det skal være et ridderligt akademi, forbeholdt unge adelsmænd, der skal studere der i tre år, før de må rejse udenlands. Der skal være fem professorer; 1)historie, 2)matematik og filosofi, 3) jura, 4)økonomi og 5)fremmede sprog (tysk, fransk og latin).

Dette forslag gjorde Reuss til sit, men han påviste over for kongen, at klostergodset ikke kunne bære udgifterne til en sådan stiftelse, og der behøvedes et klækkeligt tilskud af kongens kasse. Det kunne kongen ikke gå med til, da han havde arvet en stor gæld efter sin far, og et nyt forslag fra grev Reuss, hvor professorernes lønninger blev skåret ned, og antallet af rideheste reduceredes fra 6 til 4, bragte ikke balance på regnskabet.

Imidlertid havde Reuss fået en ny ide. D. 23. januar 1747 skrev han til kongen, at Holberg ville testamentere 1000 tønnder hartkorn til akademiet, mod at godset blev gjort til et baroni, der skulle bære hans navn.

Ganske vist vil kongens kasse lide et årligt tab af skatten af 100 tønnder hartkorn = 300 rigsdaler i henhold til friherreprivilegierne af 1771, men i betragtning af, at dette gods i al fremtid vil indbringe akademiet ca. 2500 rigsdaler om året, var dette tab vel til at bære, "desuden er Holberg 63 år og har et svagt helbred, så det næppe vil vare ret længe, inden dette gods kommer til det "publique og nyttige brug, hvortil det ved allernådigst at blive gjort til Friherreskab, destineres". En noget kynisk bemærkning! Holberg går ind på forslaget og understreger, at når han får baronpatentet, bliver godset gældfrit. Der står endnu 8.000 rgsd. i Tersløsegård, men de skal straks blive betalt.

I udnævnelsen til friherre nævner kongen, at det er Holbergs fortjenstfulde arbejde for hans bedstefar, far og ham selv, der har bevirket baroniseringen, og derefter nævnes det, at baroniet efter Holbergs død skal tilfalde akademiet.

Holberg har mange gange latterliggjort honnøret ambitioner, og der har sikkert været smilt i krogen, da han blev baron. Men han siger selv, at han har

følt sig som en kasserer for offentlig-heden. I 1735 meddelte han, at han ville efterlade sin formue til en nyttig stiftelse for det danske sprog, men inden han fik gjort alvor af det, blev Videnskabskabernes Selskab oprettet i 1742 og Selskabet for dansk historie og sprog i 1743. I 1745 bestemte han derfor, at hans penge skulle sættes fast, og renterne anvendes til fattige jomfruers brudeudstyr. I Holbergs endelige testamente blev det til et legat på 16000 rigsdaler, hvis renter hvertandet år skulle være brudeudstyr for en fattig jomfru. Dette legat trives stadig.

Holbergs helbred viste sig imidlertid at være bedre, end Reuss havde troet, og akademiet havde brug for baroniets indkomster. Problemet var blot, hvordan man kunne få dem overdraget. Med Holbergs sparsommelighed i mente var der ingen fare for at han skulle bruge pengene til ufornuftige ting!

Problemet løses imidlertid ved, at Holberg i et brev til Reuss d. 18. august 1749 fremsætter et tilbud om at overlade akademiet indtægterne af godset "år for år", mens han forbeholder sig ejendomsretten i sin livstid. Allerede få dage efter, dateret d. 23. august, skriver Reuss en indstilling til kongen om, at akademiet bekoster et begravelsessted for Holberg i Sorø kirke bag Absalons ligsten. Det vil vel komme til at koste 2-300 rigsdaler. (Regningen blev dog 422 rgsd. 4 mark og 12 skilling oplyser H. G. Olrik! Kongen tiltræder forslaget, og både Holberg og Reuss kan være tilfredse. Reuss får pengene, og Holberg æren i form af en begravelsesplads lige ved klostrets grundlægger og første store velgørers grav.

Holbergs første grav var kun en forholdsvist beskedent søjlebygning, der et stykke hen i 1770'erne var "ganske forrådet", og i 1780 erstattedes af den statelige sarkofag af Wiedevelt, som kostede akademiet 900 rigsdaler(5), mens kongen gav det norske marmor, som dener fremstillet af.

Holberg troede, at han havde sikret sig et eftermæle ved sine godsers ophøjelse til et baroni, men baroniet er der ikke mere tilbage af, idet Brorupgård forlængst er overgået til fri ejendom, (den ejes dog stadig af en soraner!) og Tersløsegård er forlængst udstykket, og da det kongelige Frederiks universitet i Kristiania blev oprettet i 1811, bestemte Frederik den Sjette, at Sorø Akademi skulle udrede 100.000 rigsdaler til fuld sølvværdi, (pengene blev først betalt efter statsbankerotten), hvilket var langt mere, end Holbergs gave var værd i penge, men den gamle baron spøger stadig i kulisserne, hvilket viste sig i 1958, da man overvejede, om man ikke skulle lade

Sorø Akademi skovte gå ind under statskovbruget og inddrage akademiets formue i statskassen. Kurator E. A. Koch oplyser i en kronik i Sjællands Tidende d. 15. november 1963, at det netop var Holbergs gave, der jo var privat, som bevirkede, at man lod stiftelsen fortsætte, så vi har stadig noget at takke den gamle baron for!

Svend Ranvig (S 1935)

- 1 Jens Kraft, professor i filosofi og matematik og bekendt både for at have indført Newtons fysik i Danmark og for at have skrevet med forståelse om primitive folks kultur.
- 2 Jens Schielderup Sneedorff

(professor i statskundskab, men også ræsonnør og essayist).

- 3 Basedow, en tysk reformpædagog; han var populær blandt eleverne, men ikke hos hofmesteren, der fik ham afsat på grund af dårlig moral og kætterske meninger.
- 4 Ove Høegh-Guldberg, den senere kabinetssekretær (efter Struenses fald).
- 5 De 900 rigsdaler som kongen ikke vil spendere (Olrik s. 16-18), må betales af akademiet (på en måde altså af Holbergs midler!). Kuriosum: De 900 rigsdaler indvindes ved at ned sætte den nyudnævnte præsts løn med 200 rgsd. om året! (Olrik s. 21).

Sorø Orgelfestival og Musikselskab

Sorø orgelfestival og musikselskab har nu sluttet en fin festivalsæson, der sluttede med et publikumsmæssigt klimax onsdag den 10. september, da ca. 700 mødte op og var ved at vælte vor gamle klosterkirke af begejstring over Brandenburgerkoncerten og Knud Vads indsats som på én gang dirigent og medvirkende orgelsolist i Händels orgelkoncert. Chorus Soranus stod sig også fint med en opførelse af Bachs kantate nr. 147, hvorved vi har lagt op til vinterens koncertrække, jvf. vedlagte program. Får vi ikke råd til at gennemføre alle koncerterne, må et par af de sidste udgå. Vi bringer dem på søndage, fordi Bach har skrevet dem til gudstjenestebrug, og vi ved at bringe dem på

de rette kirkeårssøndage søger at holde det oprindelige forkyndende aspekt ved lige.

Af aktiviteter uden for kirken bringer vi den 29. oktober en aften i "Victoria" med Marguerite Viby og Susse Wold akkompagneret af Inger Christrup. I februar 1976 har vi igen et "Victoria-arrangement" med Ingolf Olsen, der synger viser til eget akkompagnement, Ricardos jazzmen, der spiller blues og Chorus Soranus, der synger folkesange fra nær og fjern. I maj/juni håber vi at finde noget i stil med Wilhelm Kempf aftenen den 4. juni 1975. Vi er altså meget vidtspændende!

Elna Bækdorf

Bach-kantater i Sorø Kirke 1975/76

Der vil i reglen blive opført én kantate om måneden. To kor medvirker på skift: "Chorus Soranus"/dirigent Knud Vad (CS), "Camerata"/dirigent Per Enevold (Cam.). Alle koncerter begynder kl. 20:

1. Søndag den 30. november 1975 (1. søndag i advent)
Kantate nr. 36: "Schwingt freudig euch empor" (CS)
2. Søndag den 28. december 1975 (søndag efter jul)
Kantate nr. 28: "Gottlob! Nun geht das Jahr zu Ende" (Cam.)
3. Søndag den 25. januar 1976 (3. søndag efter Hellig 3 Konger)
Kantate nr. 72: "Alles nur nach Gottes Willen" (CS)
4. Søndag den 22. februar 1976 (søndag seksagesima)
Kantate nr. 18: "Gleich wie der Regen und Schnee vom Himmel fällt" (Cam.)
5. Søndag den 21. marts 1976 (3. søndag i fasten)
Kantate nr. 79: "Gott, der Herr, ist Sonn' und Schild" (CS)
Denne kantate er egentlig skrevet til reformationsfesten, men da Bach ikke har komponeret kantater til fastetiden, har vi placeret den her.
6. Søndag den 25. april 1976 (1. søndag efter påske)
Kantate nr. 31.: "Der Himmel lacht, die Erde jubilieret" (Cam.)
Denne kantate er egentlig skrevet til

1. påskedag, men da dette erfaringsmæssigt er en elendig koncertdag, har vi placeret den her.

7. Søndag den 23. maj 1976 (5. søndag efter påske)
Kantate nr. 86.: "Wahrlich, wahrlich, ich sage euch" (CS)
8. Onsdag den 14. juli 1976 (11/7: 4. søndag efter trinitatis)
Kantate nr. 24: "Ein ungefärbt Gemüte" (CS). Koncerten indgår i 7. orgelfestival som koncert nr. 4.
9. Onsdag den 11. august 1976 (8/8: 8. søndag efter trinitatis)
Kantate nr. 45: "Es ist dir gesagt, Mensch, was gut ist" (Cam.). Koncerten indgår i 7. orgelfestival som koncert nr. 8.
10. Onsdag den 8. september 1976 (5/9: 12. søndag efter trinitatis)
Kantate nr. 35: "Geist und Seele wird verwirret" (CS). Koncerten indgår i 7. orgelfestival som koncert nr. 12.
11. Søndag den 3. oktober 1976 (16. søndag efter trinitatis)
Kantate nr. 8: "Liebster Gott, wann werd' ich sterben" (Cam.)
12. Søndag den 31. oktober 1976 (20. søndag efter trinitatis)
Kantate nr. 49: "Ich geh' und suche mit Verlangen" (CS)

Det er endnu ikke fastlagt i detaljer, hvilket orkester eller orkestre korene kommer til at samarbejde med, men afhensyn til den høje sværhedsgrad i kantaterne er det sikkert, at det bliver professionelle musikere og/eller konservatorielever. Vokalsolisterne bliver for Chorus Soranus' vedkommende som regel de 4, som medvirker ved 12. koncert i år.

Jul i Sorø 1975

Jul i Sorø. 23. årgang 1975. Udgivet og redigeret af Osc. Lünell. Trykt i Sorø Bogtrykkeri. Fotos: Hergårds foto-atelier, Chr. Jørgensens foto-atelier. Clicheer og omslag Sjællands Tidende, Slagelse. 42 sider. Pris kr. 17,50.

For treogtyvende gang udsender Osc. Lünell "Jul i Sorø" men ikke uden økonomiske betænkeligheder: inflationen har, skriver Lünell, bevirket meget store prisstigninger på papir, clicheer og trykkeomkostninger, og han retter en særlig tak til annoncørerne som ved deres støtte endnu en gang har skabt basis for hæftets udgivelse. - Man må håbe at det også i fremtiden vil lykkes Osc. Lünell

at få "Jul i Sorø" ud, hæftet hører til de lødige og bør ligge på enhver soraners julebord.

Indholdet er som sædvanligt righoldigt: Pastor Johs. Busch, Munke-Bjærgby, indleder med det traditionelle juleønske til os alle - "Han blev fattig for at gøre os rige" - og konkluderer at den inderligste glæde ved solhvervstide, hvor dagene så småt begynder at længes, dog er den at julen med sit budskab om Frelserens fødsel er kommet til os "med solhverv for hjerterne bange" - af Guds nåde. - Lektor Luja Balslev skriver interessant om "Træk fra "Regensen"s historie og slutter artiklen med at oplyse at trods al offentlig diskussion om anvendelsen er det nu stiftelsen Sorø Akademis hensigt at indrette lejligheder i Regensen lige som i 1849. - I "En sag om frihedsberøvelse". beretter en anonym forfatter om hadet til embedsstanden lige efter provisorietidens ophør i 1894: en krybskytteaffære med retsforfølgelse hvori var indblandet kgl. skovfoged K. V. F. Geleff, l. sorødistrikt.

Forstander Paul Honoré, Dianalund, refererer en 11 år gammel båndoptagelse fra det soranske stemmearkiv, hvor den daværende 93-årige fru Christine Larsen på "Regensen" fortæller løs om Sønderjylland og det gamle Sorø. Fru graver Larsens far blev graver for næsen af rektor Bojesens søn, der lige var hjemkommen fra Amerika, hendes mand fortsatte i samme embede og Thorvald Christensen ("Pomona") gik i samme spor, alle tre var de uhyre historisk interesserede og stolte over at færdes på samme sted hvor Absalon havde færdedes. Artiklen bringer interessante glimt fra tidens Sorø - om hovmod og snobberi og kløften mellem Akademiet og byen. Fru Christine Larsen døde i Sorø den 9. februar 1970, 98 år gammel.

Civiløkonom Hans Mortensen (S 1931), Sorø Turistforenings mangeårige formand, mindes turistarbejdet gennem 50 år i en spændende illustreret artikel, og redaktør Osc. Lünell skriver morsomt og med et væld af navne og illustrationer om "Julekomediernes glade tid i Sorø". - Lidt ældre soranere vil fryde sig og nikke genkendende til en masse portrætter af ældre og yngre bekendte. - Pastor Elna Bækdorf interviewer forhenværende bådfører Marius Larsen ("Marokko-Larsen"), Sorø, i en fornøjelig artikel "Fra Tersløse til Sorø via Marokko", der munder ud i fælles jammerklage over at vi ikke mere har noget Parnas og ikke mere nogen båd fart. - Redaktør Knud Sondrup skriver i serien "Soranske Virksomheder VIII" interessant om Dansk Trækulindustri A/S Slaglille, grundlagt af nu afdøde fabrikant

H. C. Sørensen ("Plov-Søren") der slog sig ned i Sorø og som forvandlede oldtidens kulsvierpraksis til nutidens hypermoderne industri - hvem mindes ikke drengetidens kulminer i Sorø Sønderkov! - Sportsrådets formand, sparekassedirektør Henning Malmberg, skriver kyndigt om Sorø's sportsliv - badminton, roning, atletik, fodbold, håndbold og gymnastik - og konstaterer med rette at der aldrig har været større behov for aktiv idrætsudøvelse end nu. - Året fortælles som sædvanligt i en mængde billeder: Dimittender fra Sorø Akademis Skole (med angivelse af hvem der ikke er med på billedet!), fra Sorø private Realskole og fra Sorø Borger- og Realskole. Mellem et utal afbillede personer genkendes mange gamle akademister, lærere og andre med tilknytning til Kirke, Akademi og By: Hubert Rosen (S 1894), H. Chr. Schjærff (1906), Viggo Thorlacius-Ussing (S 1909), Ellen Vibeke Jensen (S 1913), Karen Raft (S 1922), Hans Mortensen (S 1931), Knud Raaschou-Nielsen (S 1933), Hans Tyndeskov (S 1942), Søren Lotz (R 1947), Hugo Jacobsen (R 1950), Hans Trojel (S 1952), Knud Vad (S 1955), lektorerne E. Nordahl Svendsen, P. F. Truelsen, E. Th. Lind, Aage Jensen, S. Stevns Hansen, Luja Balslev, tidl. pastor Paul Honoré, pastor Elna Bækdorf - for blot at nævne nogle fra en hastig gennemgang.

Hæftet savner i år den sædvanlige artikel af Viggo Thorlacius-Ussing der desværre har måttet melde frafald på grund af sygdom, til gengæld ser vi ham rundvisende Dronning Ingrid på sit dejlige kunstmuseum i Sorø. Hæftets forside er prydet med et prægtigt fotografi taget af Osc. Lünell: "Pedersborg sø og kirke set fra den nyanlagte spadseresti" - en storartet introduktion til det storartede "Jul i Sorø".

Rantzau

Herloviana

"Herlufsholm frie skoles regnskab 1585-86. Ved Merete Dahlerup under tilsyn af Svend Gissel ca. 150 sider, indbundet, kr. 60.- plus moms. Udsendt af Landbohistorisk Selskab, Vester Voldgade 92, 1548 København V. - Et indtil nu praktisk taget ukendt godsregnskab - til og med et af vore ældste bevarede - afspejler livet på Herlufsholm for 400 år siden.

Årsskriftet 1975

"Årsskrift fra Sorø Akademis Skole for Skoleåret 1974-75 ved Arne Østergaard" (Billes Bogtryk, Sorø 1975, 42 sider), adskiller sig i format og udstyr ikke fra årgang 1974.

Indholdets disposition er den samme som i årsskrift 1974 (anmeldt SB 1975:12) I: Skolen. Historisk oversigt. II: Lærere og funktionærer. Lektorerne dr. phil. Th. Lind og P. F. Truelsen er meddelt afsked på grund af alder fra 31. januar 1975 og 31. marts 1975 at regne. Lektor Truelsen har været inspektionshavende i ikke mindre end 32 år, deraf 27 på "Vænget", han har haft sin gerning på Akademiet i samfulde 45 år. Adjunkt Lars Kelstrup blev fra 1. august 1974 ansat ved skolen, og han overtog inspektionen på Rektorgaarden i stedet for cand. mag. Bent Christensen. Fra 1. august 1974 fratrådte adjunkt Hjortgaard Christensen som inspektionshavende på Rektorgaarden. Rektor har besørget denne inspektion. Cand. mag. Inge M. Jensen har fra 1. januar vikarieret i dr. phil. Linds embede.

Efter en oversigt over fag- og timefordelingen 1974/75 følger III: Eksaminer 1974 og IV: Eleverne: den 1. april 1974 var elevtallet 339 (1. april 1973: 341). Ved udgangen af marts 1975 var elevtallet 355 (1974: 339). Efter elevfortegnelsen følger en oversigt over timefordelingen 1974-75.

Kapitel V: Undervisningen, giver de sædvanlige fyldige oplysninger om læste pensa. Som elevrepræsentant i Samarbejdsudvalget står Henning Brohm, Jesper Carlsen og Jacob Fenger. Lærerådets repræsentanter er adjunkterne N. Bille Hansen, K. E. Koch og Steen Jensen. Under kapitel VI: Biblioteker og samlinger oplyses at skolebibliotekets bogbestand den 31. december 1974 udgjorde 75.505 bind (tilvækst i 1974: 164 bind) hvortil kommer 18.481 skoleprogrammer. I 1974 har biblioteket haft 237 lånere, hvoraf 148 elever. Der er udlånt 4.522 bind, heraf til elever 1.905. Bibliotekar er lektor Ranvig. Bogudvalget består af rektor og lektorerne Balslev, Lind, Pihlkjær og Truelsen. Assisterende bibliotekar er fru Signe Blem. Efter en opregning af gavegivere i årets løb anføres de væsentligste nyanskaffelser indenfor fag- og skønlitteratur. Den fysiske samling ledes af lektor Hemming Andersen, Den naturhistorisk - geografiske samling af lektor P. F. Truelsen. Botanisk Have ledes af adjunkt K. E. Koch. Kapitel VII er helliget oplysninger om Alumnatet; alumnernes antal er 160, af disse bor 40 på ældste afdeling i

Rektorgården, 20 på yngste afdeling "Vænget" og 20 i hver af det nye alumnats fem huse. I kapitel VIII: Optagelse af elever anføres opholdsafgiften (fra 1. august 1974) for alumner, der for en skattepligtig forældreindkomst på indtil 30.000 kr. er 0 kr. om året; for en indkomst på over 100.000 kr. beregnes en opholdsafgift på 10.253,17 kr. (i 1973: 8.772,50 kr.). Under IX redegøres for uddelingen af en lang række stipendier; herefter redegøres for forhold vedrørende skoleforsømmelse, valgfrie fag, grenddeling efter 1. gymnasieklasse. I kapitel X finder man skolens dagbog og ferieplanen, hvoraf det fremgår at juleferien falder fra den 22. december 1975 til den 2. januar 1976, påskeferien fra den 12. til den 20. april og sommerferien fra mandag den 21. juni til fredag den 6. august 1976. Kapitel XI, det sidste i årsskriftet vedrører skoleårets afslutning.

Rantzau

Gamle soranere

Corrigendum:

Anders Chr. E. Wille-Jørgensen (f. 27. november 1925) var beklageligvis ikke nævnt i fødselsdagslisten for november.

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har rund fødselsdag i december 1975:

1. Instruktør Ole Striim (f. 1925), Terp Skovvej 104, 8260 Viby J.
3. Vinhandler Jørgen Lyng (f. 1925), Casa Virgem, International Guest House, Tr. Tenente Valadim 6, Cascais, Portugal.
5. Redaktør Henrik Rechendorff (f. 1900), Frændevej 25, 2860 Søborg.
5. Arkitekt Laurids Schrøder (f. 1905), Møllebakken 28, 4400 Kalundborg.
5. Landsretssagfører Torben Elverdam (f. 1915), Kirketorvet 4, 4640 Fakse.
7. Direktør Valdemar Kjær (f. 1900), Rua Princesa Izabel 432 Lins N.O.B. Estado de S. Paulo, Brazil.
7. Professor, dr. phil. Chr. Matras (f. 1900), Dalag., 3800 Thorshavn.
8. Direktør Hugo Faber-Rod (f. 1915), Via Massago 33, CH-6977 Ruvigliana, Schweiz.
11. Direktør Torben Neergaard (f. 1915), Bolbrovænge 16, 2960 Rungsted Kyst.

15. Afdelingeingeniør Torben Balstrup (f. 1925), Grønnevej 250, 2830 Virum.
24. Underdirektør Peer Kornbeck (f. 1915), Manenvej 15, 3460 Birkerød.
26. Fuldmægtig Kai Erik Jørgensen (f. 1925), Hulkærvej 8, 2640 Hedehusene.
30. Lektor Svend Ranvig (f. 1915), Kongebrovej 28, 4180 Sorø.

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har rund fødselsdag i januar 1976:

2. Skovrider Carl Georg Bech (f. 1906), Slauggaard, 6623 Vorbasse.
3. Stationsforstander Mogens Holck (f. 1891), Halskovvej 72, 4240 Korsør.
3. Repræsentant Kai Ove Lundsted Møller (f. 1906), c/o fr. Lundsted Møller, Chr. d. X's Gade 16, 6600 Kolding.
4. Oberst Christian greve Trampe (f. 1891), Teglgården, Sixtusvænget 8, 5500 Middelfart.
5. Overingeniør Johan Bang Ullner (f. 1926), Paradishegnet 23, 2840 Holte.
7. Cand. mag. Knud Erik Stubbe Teglbjærg (f. 1906), Lindholmsvej 11, 2700 Brønshøj.
9. Direktør, dr. phil. Viggo Thorlacius-Ussing (f. 1891), H. C. Andersens Boulevard 48, 1443 V.
10. Læge Svend Aage Rævskjær (f. 1906), Nygade 13, 9760 Vrå.
17. Dr. phil. Alf Erling Porsild (f. 1901), 45 Leonard Ave., Ottawa, Ontario, Canada.
19. Farmer Hans (Juan) Balthasar Holst (f. 1891), Cassilo Correo 29, San Francisco de Bellocq F. N. Gral-roca, Argentina.
19. Snedkermester Einer Hansen (f. 1901), Storgade 38, 4180 Sorø.
20. Afdelingsingeniør Edward Suhr (f. 1896), Martinsvej 5, 1926 V.
21. Læge Poul Larsen (f. 1916), Vestervang 6, 4990 Saxkøbing.
23. Pastor Johannes Toftager (f. 1926), Præstegården, Engholmvej 2, 3660 Stenløse.
25. Overlæge, dr. med. Jan Weber (f. 1916), Ordrupvej 181 A, 2920 Charlottenlund.

26. Programsekretær Palle Bo Bojesen (f. 1916), Raadegaard, Rettestrup, 4700 Næstved.
28. Pastor Georg Langkjer (f. 1916), Hundstrup, 7700 Thisted. B.W.M.

Sven Nielsen (R 1918), "Frankrigs og dermed en af verdens største forlæggere" betegnes sådan af professor dr. phil. Hakon Stangerup (Børsen, den 7. februar 1975), der fortæller en morsom historie - næppe kendt og ikke engang i Frankrig - om hvorfor de Gaulle tog en dansk forlægger til sine erindringer. Vi citerer:

General de Gaulle havde skrevet de første bind af sine erindringer. Og naturligvis stod alle betydelige franske forlæggere ved hans dør for at opnå forlagsretighederne til et værk, der ikke kunne undgå at blive en best-seller. Blandt tilbudsgiverne var naturligvis den største af dem: Sven Nielsen. Generalen havde bebudet, at han ville træffe sit valg mellem tilbuddene en bestemt morgen kl. ti. Sent om aftenen dagen før rygtedes det i Paris, at den store tavse havde ladet en bemærkning falde om; at det nok ikke ville være rigtigt af ham at udsende sit værk hos en forlægger, der ikke var fransk. Rygtet nåede til Quai Voltaire. Og så greb Madame Nielsen ind.

Resolut bestilte hun familiens vogn og chauffør frem for døren. Satte sig i bilen og kørte gennem natten til Colombey-les-deux-Eglises, hvor hun ankom tidligt om morgenen på afgangsdagen og anmodede om at få foretræde for generalen. Han modtog hende og spurgte om hendes ærinde. Madame sagde:

- Mon général! Jeg er en fransk kvinde, som elsker mit fædreland. Jeg har giftet mig med en dansker, der elsker Frankrig lige så højt som jeg. Hvad han har udrettet for fransk litteratur gennem en menneskealder behøver jeg ikke at fortælle Dem, mon général, men han har ikke derfor glemt sit fødeland. Vil De bebrejde ham det?

Sven Nielsen blev Charles de Gaulles forlægger. Det gjorde ikke hans forlæggerimperium mindre, hverken i anseelse eller i indtjening.

Kay Wiibroe Segel (S 1925) skriver i Politiken den 24. februar at den nye regerings overraskelse er udnævnelsen af en tidligere præst til justitsminister! Formår den nye minister at fjerne alle 'privilegier i forbindelse med justitia' - især privilegiet 'selvdømme' og effektivt at lukke Juristforbundet, vil Orla Møller gå over i danmarkshistorien som en personlighed af rang!

Gunnar Biering (R 1928), konsul ved den danske ambassade i Wellington, New Zealand, er blevet attaché ved Danmarks ambassade i Kairo. Før afrejsen blev han ved en afskedsfest takket for sin stærke interesse for og støtte til de danske i New Zealand.

(Danmarksposten juni 1975/3)

Knud Raaschou-Nielsen (S 1933) har travlt, han har udstillet på Albertslund rådhus - et "fagre nye verdenhus", som han kalder det.

Til udstillingen på Isefjord i Holbæk har Raaschou-Nielsen sendt et stort landskabsmaleri malt ved Suserup. - "Med den plads, der er til rådighed, kunne jeg enten udstille et par små ting eller en stor ting, og jeg valgte det sidste. Nu havde jeg jo heller ikke så meget at vælge imellem, da mange af mine ting jo er udstillet i Albertslund -".

Knud Raaschou-Nielsen står for en bred naturalistisk stil. Han er uddannet på Kunstakademiet og har studeret videre i bl.a. Paris og Oslo. Han er medlem af "Kammeraterne" og har udstillet i både ind- og udland. Statens Kunstfond og Ny Carlsbergfondet har erhvervet flere af hans ting, og lokalt kan arbejder af Raaschou ses i Kunstmuseet i Sorø.

En del kunstnere specielt fra Odsherred sagde i øvrigt nej tak til at være med på den store kunstudstilling (i marts-april) på Isefjord i Holbæk arrangeret af Vestsjællands amts undervisnings- og kulturudvalg. Men også soranske kunstnere sagde nej tak til at deltage. Blandt dem er Preben Hornung, Alsted. Knud Raaschou-Nielsen deltog selv i udstillingen, og han havde en lidt anden indstilling:

- "Det er en god idé, at gøre opmærksom på en overset stand, som kunstnere faktisk er. Man må tage udstillingen for, hvad den var, nemlig en præsentation og intet andet. Der er naturligvis ikke - og der kan ikke være - en kunstnerisk linje i en udstilling med så mange forskelligartede kunstnere repræsenteret.

Til mine kunstnerkolleger vil jeg imidlertid gerne sige: Lad være med at skændes så meget og tag i stedet imod et tilbud som kommer. Der er ikke så mange af dem."

Paul Langballe (1934), orlogskaptajn, som for over et år siden blev valgt til landsformand for "Den danske Brigadeforening (DANFORCE)", talte den 4. maj på Stadshuset i Malmø og ved en festbanket i København i Haandværkerforeningen, Moltkes Palæ, i anledning af 30 års dagen for befrielsen.

Torben Madsen, civilingeniør (S 1934), der den 19. august fyldte 60 år, fratræder den 31. august sin stilling ved Flyvematerielkommandoen. Efter næsten 38 års virke i offentlig tjeneste er han nu opsagt som følge af Forsvarsforliget og rationaliseringen og indtræder i rækken af arbejdsløse ingeniører.

Inden han blev polyteknisk kandidat i 1940, var han ansat som tegner hos Stadsingeniøren i København, fra 1940-49 rådgivende ingeniør ved Københavns Kommune. 1949-57 leder af de kommunale værker for vand-gas og elektricitet i Struer, hvor han samtidig virkede som konsulent for mindre vand- og elværker, instruktør og delingsfører i Hjemmeværnet og leder af Teknisk Tjeneste i Civilforsvaret. Fra 1957-71 leder af Hovedværkstedets Signalværksteder på flyvestation Værløse og fra 1971-75 ved Flyvematerielkommandoen, hvor han bl.a. var med til at gennemføre rationaliseringen. Lærer ved Flyvevåbnets Reserveofficersskole og Forsvarets Civil Undervisning.

Gennem adskillige år i flere perioder medlem af Soransk Samfunds hovedbestyrelse, "Gamle Soraneres Filatelistklub", "200 raske gamle Soranere". Det vil erindres, at det var ham, der i 1934 startede de årlige Gammel Soraner fodboldkampe, hvor han indtil 1958 var den drivende kraft og selv deltog i mere end 30 kampe mod Skoleholdet. Medlem af talrige bestyrelser (bl.a. Officersforeningen for Flyvestation Værløse, Københavns Kommunale Ingeniørforbund), men som han selv siger: altid de job, der gav mest arbejde og intet til brød i skabet. Har siddet i mange kommissioner og håber, at der stadig vil være brug for hans usvækkede arbejdsiver, mangeårige erfaringer og talrige talenter, og tager gerne ethvert job - gerne på nedsat tid til en rimelig betaling, blot det kan give lidt mere end understøttelsen og samtidig tilfredsheden ved ikke at være "helt færdig".

Ebbe Linnemann (S 1936), overlæge ved Amtssygehuset i Gentofte, udtaler til Politiken den 21. marts 1975, at det offentliges afvisning af projektet - hårde narkomaner blev sendt til afvænnning i en landsby ved Luxor i Ægypten (se SB 1975: 29) - er urimelig på baggrund af, at hele projektet kun kommer til at koste lidt over 200.000 kroner, mens en enkelt narkomans institutionsanbringelse herhjemme koster mere end 100.000 kroner om året. Eksperimentet har været det hidtil mest succesfulde, selvom fagfolkene, der står bag det er klar over, at der endnu

er risiko og sandsynlighed for nogle tilbagefald. Eksperimentet har fra starten været utraditionelt. Initiativet til det blev taget af en murer og en typograf, som er ledende social-aktivister i Christiania. De fik overbevidst en række fagfolk, læger, psykologer og socialarbejdere om planens bæredygtighed. Disse fagfolk har igen foranstaltet indsamlinger, så hele projektet har været kørt for private midler. Ansøgninger om offentlig støtte har været forgæves.

Erling Nielsen (S 1938) er i følge Virtus Schade (Weekendavisen Berlingske Aften den 23. maj: "Han taler dansk") ikke blot lektor i dansk sprog og litteratur ved Oslo Universitet. Han er et begreb. Han har oplevet at se sit navn på talrige norske husgavle (ganske vist med formuleringen: "Nielsen go home"). Men han er i Oslo på 25. år, hans cyklende skikkelse er velkendt i byens gadebillede, og nordmænd siger om ham med vantro respekt, at "han lever som en københavner i Oslo". I hvert fald som en fuldblods dansker (skønt helhjertet nordisk indstillet), med et sprog, han selv betegner som lige så arkasik som Karen Blixens og Steen Eiler Rasmussens. I hvert fald har han ret, når han siger, at han kunne vises frem på museer som et eksempel på, hvordan dansk taltes i 30'erne. Samt altså som et kuriøst eksempel på, hvordan der cyklede i København på samme tidspunkt og nogle decennier frem.

Han er dansk kulturs forpost mod nord. Dansk Gyldendal udsender et 24 binds udvalg af moderne dansk litteratur i Erling Nielsens redaktion. Det begynder til september og fortsætter i et år med to bøger om måneden samt et tillægsbind om dansk kulturdebat fra 1940 til i dag. I øvrigt en række romaner og novellesamlinger samt fire antologibind: to med lyrik, et med skuespil og et med noveller. Det er en fortsættelse af Gyldendals 50-binds udgave fra Saxo til 1940, som Erling Nielsen også redigerede. Og han har haft det held (eller har været så dygtig), at ikke en af de forfattere, han har udvalgt til sin moderne bogreolfylder, har sagt fra eller krævet det Nielsenske valg ændret. Andre nylige og kommende udgivelser: "Navne i dansk litteratur", det supplerende supplementbind til Gyldendals Danske Bibliotek, netop udsendt som bildebog i Oslo - på dansk. "H. C. Andersen og andre danske" - et opgør med ideologikritikken og den psykologiske litteraturforskning. Samt - til efteråret og i anledning af hans 25 år i Oslo - "Buket til Norge" med et udvalg af, hvad danske forfattere har skrevet om Norge!

Henning Fenger (S 1940), professor dr. phil., har i Det kongelige Biblioteks samlinger fundet et lille håndskrevet hæfte, "Hilda Levins Dagbog paa en Udflugt i Sommeren 1865", der giver et vidunderligt billede af gastronomi og ferievaner (på Fanø) ved midten af forrige århundrede (kors hvor de åd!). Fenger indleder sin ustyrligt morsomme artikel (Berlingske Aftens kronik 18.7.1975) med en herlig beskrivelse af sit studium af "rationel" kostforplejning på Sorø Akademis lærde Skole - - Soraner-bladet kommer tilbage til sagen.

Flemming Moerner (S 1946) overtager pr. 1. august 1975 posten som administrerende direktør for Dansk Sojakagefabrik A/S efter direktør Aage Hansen, der har anmodet om førtidspensionering af helbredsgrunde.

Moerner blev efter studentereksamen fra Sorø Akademi ansat som lærling i ØK i 1946. Fire år efter blev han udstationeret i Indien, hvor han fungerede i 17 år. Siden 1967 til i dag har han været tilknyttet ØKs virksomheder i Sydafrika. Moerner trådte i januar 1974 frem i den offentlige debat - hidkaldt fra Sydafrika, for at gøre rede for kompagniets lønpolitik i de sydafrikanske virksomheder, som på daværende tidspunkt var "the hot topic".

Den virksomhed Flemming Moerner overtager ledelsen af, er i en vis udstrækning branchebeslægtet med de virksomheder, han var chef for i Sydafrika. Der er i de to tilfælde tale om fabrikation med olie som basisprodukt. I Sydafrika gjaldt det spiseolie og olie til sæbe og parfume. På Islands Brygge gælder det foderkager og diverse olier til fødevarerindustrien. Omfattende indkøb i oversøiske områder vil fortsat føre Moerner vidt omkring til de egne, som han gennem sine 25 års udstationering er blevet specialist i.

Børsen 29.7.75

Dødsfald

KAI CHRISTIAN LUDVIG THRANE
17. oktober 1886 - 29. oktober 1975

Kai Thrane var født i Fakse som søn af købmand Henrik Michael Thrane og Magdalene Dorthea Nielsen, han blev optaget i I kl. 1899, student (k) 1905, cand. med. 1913; fra 1924 til 1966 var Thrane overlæge ved øreafdelingen på Sanct Maria

Hospital i Svendborg hvor han samtidig var privatpraktiserende specialist. En årrække var han medlem af Provinsørelægernes Organisation, og han har været præsident for Svendborg Rotary Club.

EDVARD JOHAN LYNGBECK
1. november 1886 - 1975

Nekrolog i næste nummer.

CHRISTIAN EMIL GEORG
GUSTAV GRÜNER
11. oktober 1890 - 27. oktober 1975

Christian Grüner var født på Fæltergaarden i Viskinge som søn af forpagter, cand. polit. Gustav Emil Grüner og Hilda Laura Lohse, han blev optaget i I kl. 1902, student (m) 1909, efter uddannelse ved landbruget virkede han som selvstændig landmand 1913-62, først ejer af godset Egemark ved Fællenslev, senere af Trustrupgaarden. Grüner var en meget trofast soraner der gennem en lang årrække altid kom til soranerfrokosterne og næsten altid holdt tale.

KARL GEORG BRYSTING
30. december 1891 - 26. oktober 1975

Georg Brysting var født i Ulkmark på Møn som søn af kontorassistent i landbrugsministeriet J. J. N. Brysting og Gertrud Mortensen, han blev optaget i I.M 1903, realist 1908, samme år indtrådte Brysting i postvæsenet, fra 1946 var han postkontrollør.

In memoriam
AAGE GEORG DAHL
20. oktober 1893 - 17. august 1975

Aage Dahl kom ligesom jeg på Skolen i 1905. Student 1911. Vi blev straks Venner, hvilket kan bekræftes ved Gennemlæsning af egne Breve til mine Forældre fra hine Dage. Samme Aar han blev Student fandt han den kvindelige Student fra Ålborg, Anna Brandt, her lovede de hinanden Troskab i Livet sammen og disse gensidige Løfter blev holdt og de fik Lov at bevare Livet i bedste Forståelse sammen, indtil Døden skilde dem midlertidigt. Aage Dahl giftede sig med sin Anna så snart han havde fået sin teologiske Embedseksamen,

som iøvrigt ved Hjælp af hans faste Vilje, gode Sønnensind og sine Koncentrationsevner formåede Pensummet igennem på et År kortere end normalt. Herved sparede han sine Forældre for hårdt tiltrængte Midler, der skulle bruges på 3 studerende Sønner. - Under den tyske Besættelse af vort Fædreland beviste han sin Personlighed, sit rene danske Sindelag og sit kompromisløse Mod, vel vidende, at det ville bringe ham i Tyskernes Magt. Han blev i over et År anbragt i Koncentrationslejren Neuengamme, hvor Opholdet nær havde kostet ham Livet. Den første han besøgte sammen med sin Anna og deres to Døtre efter Frigivelsen var mig på Folehavevej ved Hørsholm, hvilket glædede og rørte mig dybt. Mindet om en trofast Ven vil leve videre hos mig i Taknemmelighed. En Soraner, som vil blive stående som en Pryd i blandt Skolens tidligere Elever.

Ære være hans Minde!

Svend Egede Glahn

EILER MOGENSEN

5. juni 1905 - 16. oktober 1975

Forhenværende departementschef Eiler Mogensen, der var formand for direktionen i stiftelsen Sorø Akademi, døde pludselig torsdag aften den 16. oktober i sit hjem efter et direktionsmøde i Sorø, hvor han havde været veloplagt og vel tilpas.

Eiler Mogensen havde ellers regnet med at deltage i Soransk Samfunds årsfest på Sorø Akademi den 18. oktober.

Det var Eiler Mogensen, der som departementschef i undervisningsministeriet udarbejdede den nye fundats for stiftelsen Sorø Akademi, der fik dronningens godkendelse i 1973. Han blev selv beskikket som formand for direktionen for en periode af fem år.

Med stor interesse har Eiler Mogensen siden ledet direktionens arbejde, der har taget sigte på at bringe stiftelsens økonomi på fode og løse en række forpligtende byggeopgaver, og han så frem til at kunne ordne disse ting og aflevere stiftelsen vel beskikket, når han om tre år skulle trække sig tilbage.

Eiler Mogensen blev 70 år. Han var student ikke fra Sorø men fra Odense Katedralskole 1923, og blev juridisk kandidat i 1929. Efter et par år som dommerfuldmægtig i Bregentved-Gissselfeld Birk blev han i 1931 ansat som sekretær i undervisningsministeriet, hvor han avancerede gennem alle grader, indtil han i 1964 blev departementschef.

(Sjæll. Tid. 18. 10. 75)

In memoriam
TAGE A. LARSEN

5. august 1905 - 27. april 1975

Den 27. april i år er universitetslektor Tage A. Larsen afgået ved døden. Han blev klassisk sproglig student fra Sorø Akademi 1924 og cand. mag. i klassisk filologi 1932. Hans meste virke faldt ved Københavns Universitets filologiske Laboratorium og Universitetsbiblioteket, hvortil han knyttedes 1942. På prof. Høegs opfordring udgav han for Selskabet til historiske Kildeskrifters Oversættelse bogen "Græske Papyrusdokumenter fra Ptolemæertiden" 1939, der vidner om hans store faglige dygtighed.

Han var en ret inadvendt og nøgtern natur, en lærd videnskabsmand af den gamle skole, der uforstyrret af verdens larm stilfærdigt og trofast gik op i sit arbejde. På hans beskedne færd passer det latinske ordsprog: Bene vixit, qui bene latuit (Den har levet lykkeligt, som har levet lykkeligt ubemærket).

Kaj Viderø (S 1923)

OLE HOLTEN BARTSCH

23. februar 1906 - 5. september 1975

Ole Bartsch var født i Kallerup sogn, Fjerrislev, som søn af amtslæge Axel Bartsch og Nina Holten, han blev optaget i 2.M 1919, realist 1923, cand. pharm. 1928, fra 1955 apoteker på Løveapoteket i Fredericia.

In memoriam

Politiassistent JENS BAGGESEN

28. april 1915 - 12. september 1975

På den første skoledag i august 1929 kom jeg som nyoptaget elev ind i klasseværelset i 3-mellem og spurgte beskedent en mørkhåret dreng, om jeg måtte sidde på den ledige plads ved siden af ham. Jeg fik tilfældelsen, og sidekammeraten var Jens Baggesen. Denne tilfældighed blev optakten til et 46-årigt ubrydeligt venskab, som blev afbrudt ved Jens Baggesens alt for tidlige død.

Jens Baggesen forlod skolen som realist i 1932 og efter en handelsuddannelse blev han i 1936 ansat i Det Danske Luftfartsselskab, men søgte i de usikre tider ved krigens udbrud ind ved politiet.

Efter den obligatoriske uddannelse ved ordenspolitiet blev Jens Baggesen over-

flyttet til civilpolitiet, hvor hans rige menneskelige egenskaber kom til deres fulde udfoldelse, idet et menneske for ham altid var et menneske og en menneskeskæbne og aldrig blot en ekspeditionssag.

I september 1944 måtte han dele skæbne med sine mange kolleger og førtes til koncentrationslejrene i Tyskland. Et ophold, som sjældent blev omtalt, men som givet har været medvirkende til hans for tidlige død.

Et sjældent fint og rettænkende menneske - en trofast Soraner har afsluttet sin bane.

Æret være hans minde.

N.J.Tholl

SIGURD WORM-LEONHARD 10. maj 1916 - 2. september 1975

Sigurd Worm-Leonhard var født i Skærum sogn ved Vejle som søn af sognepræst Johannes Worm-Leonhard og Julie M. Koch, han blev optaget i 1.M 1928, student (k) 1935, i 1937 blev han ansat i Pensionsforsikringsanstalten A/S i København. I 1946 blev han udnævnt til afdelingschef for anstaltens afdeling i Kolding, der omfatter Syd- og Vestjylland, og her virkede han til sin død.

Academy shorts

Mavepine. På Sorø Akademis Skole har man for nylig været udsat for adskillige tilfælde af madforgiftning. 15-20 elever henvendte sig på skolens sygehus om morgenen den 19. september, fordi de om natten havde været syge og haft diarré. 7 elever blev indlagt, da de havde feber, men blev udskrevet ved 13.30 tiden, da de følte sig raske nok til at tage hjem på Weekend!

Man har mistanke til middagsmaden. Det kan muligvis have været et stykke kød, selvom kødbollerne var hentet i dybfry-

seren og kødet leveret direkte fra slagteren, siger rektor Østergaard til Sjællands Tidende den 20.9.1975. Skolens læger, Otto Rasmussen og Hans Trojel, har undersøgt de indlagte og fastslår, at der har været tale om en lettere madforgiftning.

Der er sket en stor udskiftning i lærerkollegiet på Sorø Akademi i de senere år, og efter sommerferien i 1975 er 4 nye lærere startet på skolen. Det er den 39 årige magister Gunnar Modvig fra Århus. Modvig er jøde og oprindelig uddannet lærer fra Ribe. Efter 10 år som lærer i folkeskolen startede han som 32 årig på danskstudiet ved Århus Universitet, hvor han i de senere år har været undervisningsassistent. Netop i år er han blevet mag. art. Modvig er med sine 3 børn og sin kone, der er læge, flyttet ind i inspektionsboligen til Frederik II's Hus. På Holbergs Hus har adjunkt Torben Funch Petersen, 29, og nybagt cand. mag. i engelsk og fransk, fået inspektionen. Han er mangesidig sportsmand, der har spillet håndbold, bokset, dyrket vægtløftning og svømmet, men han får intet med gymnastik og idræt at gøre, for han har ingen uddannelse i disse discipliner. Funch Petersen er også gift, hans kone har job i København og tager frem og tilbage hver dag! Den yngste af de nye lærere er den kun 26 årige adjunkt Karsten Kjemtrup, Han er kendt med Vestsjælland, da han en del af sine drengeår har boet i Gørlev; han blev student fra Kalundborg gymnasium i 1968. Kjemtrup er cand. mag. i biologi med geografi som bifag, han er sammen med sin kone, der studerer ved Den farmaceutiske Højskole i København, rykket ind på Vænget, hvor han har inspektionen. Hvem der skal afløse Knud Raaschou-Nielsen, hvis stilling som tegnelærer altid har været besat af en uddannet kunstner, står stadig uklart. Indtil videre har billedhuggeren Jens Chr. Ebbestad overtaget Raaschou-Nielsens timer.

K.M. (Sjæll. Tid. 16.8.75)

Den årlige cricketkamp mellem gammel-soranerne og skoleholdet fandt sted den 14.9.75 på Sorø Akademis stadion, og blev som sædvanlig vundet af gammel-soranerne. Ved regionsstævnet i atletik for gymnasieskolerne på Sjælland som blev afviklet på Sorø Akademi den 17. september, blev Akademi nr. 4. Den vindende skole blev, som i fjord Stenus.

K.M. (Sjæll. Tid. 17.9.75)

Akademihaven i streg. Akademigartner Torben Michelsens hustru, billedhuggerinden Betty Engholm, har i dagene fra den 29. oktober til den 12. november i Galerie Vanting, København, udstillet 65 smukke pennetegninger alle med motiv fra Akademihaven; det var galeriets indehaver, direktør Poul Larsen, Sorø, der tog initiativet til udstillingen som er blevet flittigt besøgt. Betty Engholm udtaler i et interview til Sjællands Tidende den 29. oktober at hun har lavet cirka 80 tegninger til en bog - "Akademihaven gennem 800 år" - som hendes mand har arbejdet på gennem den sidste halve snes år og som ventes udgivet i 1976. Torben Michelsen er iøvrigt, i følge Dagbladet den 5. november, i færd med at tegne landets største kirkegård på 30 tønder land, den skal ligge i Esbjerg.

Soranske noter

Sexliv på Sorø sø.

Folk i Sorø har i den forløbne sommer været optaget af ænderne i Sorø sø. Man undrede sig over, at der til trods mange ænder kun var få og små kuld ællinger. Mystikken var stor, og Sjællands Tidende kunne i dagevis tilbyde forskellige forklaringer på fænomenet fra hjælpsomme borgere. En læser mente, at ællingerne var døde af kulde og mangel på føde. En anden var fuldstændig overbevist om, at det var tyrkerne, der havde stjålet æggene og lavet æggekage af dem. Men så kom akademigartner Torben Michelsen hjem fra ferie og løste mysteriet med den enkle forklaring, at der var for mange andrikker i søen:

"Der sker det, at hver gang en and lægger sig til at ruge, stiller en flok skræppende andrikker sig op omkring reden, ofte 6-8 stykker, og så går de til angreb

på anden, jager hende ud i søen og parrer sig efter tur. Inden hun kommer tilbage på reden, er æggene blevet golde. Der er faktisk ikke andet at gøre end at skyde et par andrikker!" - Skovrider Jørgen Bruun, Sorø Akademi 1. skovdistrikt, under hvem søens vandspejl sorterer, tilslutter sig akademigartnerens forklaring:

"Jeg har allerede sidste år talt med jagtkonsulenten om hvad vi skulle gøre. Vi har tidligere prøvet at holde jagt, men vi blev skældt så frygteligt ud af borgerne - hvad lignede det, at skyde de søde små ænder, som folk går og fodrer! Man kan sådan set godt forstå reaktionen, og vi ønsker ikke at lægge os ud med folk, men hvad skal vi gøre...?"

K.M.

Svineri i Sorø. Ubetænksomme og lidt hensynsløse borgere i Sorø og på Frederiksberg er godt i gang med at svine byen til, skriver Sjællands Tidende d. 25. 7. 75, affald i massevis henkastes rundt omkring på de kommunale og statslige arealer, og det er ulovligt. Teknisk forvaltning påpeger, at fortsætter denne tendens vil der blive tale om politianmeldelse. Det er især galt syd for Pilevej på Frederiksberg, norden for Fægangen og langs den gamle Veddebane.

Sorø kommune har truffet aftale med Sorø Akademi om at kommunen mod betaling benytter Akademiets fodboldbane på Flommen til træning for "Freja" indtil kommunens nye baner ved Fægangen er klar. Der er også indgået aftale om, at gymnastikforeningen "Sor" får mulighed for at dyrke atletik på Akademiets nye stadion ved søen. Atletiker enidræts-gren som i en halv snes år har ligget stille i Sorø, men "Sor" vil nu tage den op igen. I forvejen har "Sorø Cricketklub" en aftale om benyttelse af skolens cricketbane. For benyttelsen af disse faciliteter skal Sorø kommune betale en årlig afgift på 15.000 kr.

K.M. (Sjæll. Tid. 28.8.75)

Frokosttaler

Professor dr. phil. Niels Skyum-Nielsen (S 1940) har lovet at tale ved soraner-frokosten den 8. januar 1976. Præsentation unødvendig! - Mød talrigt frem!

Memo

Soraner-frokost den første torsdag i hver måned (klokken 12/15): 8. januar (NB: ikke torsdag den 1. januar!), 5. februar, 4. marts. Soraner-frokosterne celebreres som sædvanligt hos det gæstfrie Lorry. Tilmeldelse pr. telefon er ikke nødvendig. Nachspiel efter aftale.

MEDDELELSE FRA REDAKTØREN

Efter aftale med Soransk Samfunds formand og med Soraner-bladets administrator er det blevet besluttet at bladet undtagelsesvis ikke udkommer i december 1975! - Som en lille kompensation var oktobernummeret på 20 sider i stedet for de sædvanlige 12. Også novembernummeret - der udsendes lidt senere så det kommer til at fungere som et "julenummer" - er udvidet til ikke mindre end 28 sider!

GLÆDELIG JUL OG GODT NYTÅR ønskes alle læsere af Soraner-bladet! Redaktøren takker hjerteligt for gode breve, manuskripter og billeder, og sender de venligste hilsener.

Rantzau

VEDRØRENDE KONTINGENT- RESTANCE

Fortrykte girokort til indbetaling af medlemskontingent udsendes med Soraner-bladets januar- (evt. februar-) nummer. Hvis indbetaling ikke finder sted, sender kassereren en opfordring til indbetaling; hvis denne ikke resulterer i indbetaling, fremsendes en postopkrævning; hvis denne negligeres slettes man af medlemslisten.

ERGO: Ønskes fortsat medlemskab af Soransk Samfund og tilsendelse af Soraner-bladet, bedes man indbetale kontingentet hurtigst muligt efter modtagelsen af girokortet. Vil man ikke være medlem mere, da meddel dette til kassereren straks, det sparer ham for en masse ulejlighed og udgifter.

MEDLEMSKONTINGENTET

er fra og med den 1. januar 1975, i overensstemmelse med beslutning på generalforsamlingen, fastsat til kr. 50,00; for juniormedlemmer (fra og med årgang 1968) - samt for medlemmer, fyldt 67 år - dog kun kr. 25,00. Medlemmer, som aftjener deres værnepligt, er kontingentfri et år, når meddelelse gives til:

SORANSK SAMFUND: Kassereren

Civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10
2860 Søborg
(01) 69 11 44
Postgiro 1710

BETALING

Til de medlemmer, der er bosat i Danmark, på Færøerne, i Norge, Sverige, Finland og på Island fremsendes fortrykte girokort. Medlemmer, bosat i det øvrige udland, bedes tilsende os en check lydende på danske kroner (det koster Samfundet d.kr. 5,00 at indløse en check i fremmed valuta!). Denne indbetaling må gerne komme kassereren i hænde uden yderligere opfordring, hvorved Samfundet sparer tid og penge til opkrævning.

ADRESSEFORANDRINGER

meddeles til kassereren!

HENVENDELSER vedrørende:

SORANSK SAMFUND stiles til:

Kreditforeningsdirektør, cand. jur. Robert Riis
(Soransk Samfunds formand)
Forenede Kreditforeninger
Otto Mønsteds Plads 11
1563 København V
(01) 15 34 34

LEGATANSØGNINGER stiles til:

SORANSK SAMFUND

Direktør, cand. jur. Svend Clausen
(Soransk Samfunds næstformand)
Amaliegade 21 A, 1.
1256 København K
(01) 13 51 05, (03) 19 12 35

SORANERBLADET: Redaktion

Paul Rantzau
Lille Odinsvej 1 - 234
3140 Ålsgårde
(03) 10 80 53

SORANERBLADET: Administration

Erik Sanders
Skadsholm
9520 Skørping
(08) 37 19 00

Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri
Borgergade 6
1300 København K
(01) 14 40 40

Caspar Borch

Landsretssagfører

H. C. Andersens
Boulevard 38
1553 København V
(01) 12 45 67

SAAB AUTOBIANCHI Salg-Service

Aut. SAAB forhandler
NIELS THIELE
Automobiler
STENLØSE
Tlf. (03) 17 00 72

LYNGE KØBER

BOGSAMLINGER OG
SJÆLDNE BØGER

*uanset fag og sprog
— vi betaler flot*

LYNGE & SØN

Internationalt Antikvariat
Løvstræde, 1152 Kbh. K
(01) 15 53 35

SVEGÅRDS BOGHANDEL SORØ

TELEFON (03) 63 00 27
POSTKONTO 7163

THOR-VASK

NÆSTVED
TELEFON 72 25 50

TH. C. JENSEN
skrædermester

Vedelsgade 14
SORØ
03-63 03 58

NYT TØJ TIL BILEN

Altika

Autokonfektion
Ryesgade 23
2200 København N
(01) 39 64 41

*Poul & Bent
Henningesen
(1939)*

Tømmer iflg. specifikation

SPECIALE:

lægter længdesat samt lastpaller
og eksporthasser.

SORØ SAVVÆRK

Næstvedvej . 4180 Sorø . (03) 63 06 72

Magnus Jensens Eftf.

Patentbureau

Nytorv 3
1450 København K
Telefon 11 58 49

ALTID PÅ FARTEN- DET ER MIG, ved Du!

og siden jeg gik over til **REJSEHUSET** med alle mine medarbejders og vore egne rejser har vi faktisk **SPARET ENORMT** på rejsebudgettet. Det er utroligt hvad disse vakse rejsespecialister i Charlottenlund kender til **rabatmuligheder**, **SPECIALREJSER** og **arrangementer** – for ikke at tale om fordelagtig udnyttelse af at sammenkæde flere flyrejser...

JO DU: REJSEHUSET
er blevet »MIT REJSEHUS«.

REJSEHUSET – ORDRUP består af:

- **VILLABYERNES REJSEBUREAU** (Aspect Travel)
- **F.E.T.C. – SCANDINAVIA** (Far East Travel Centre)
- **A.L.S. – Air Line Services ApS**
- **VIKING AIRBROKERS Intl.** (Charterflybørsen)

FOR ALLE REJSER: forretnings- ferie- studie- hobby- etc. med fly, tog, skib og bus... **kontakt rejsespecialisterne**, som kan det hele (også grupperejser og fragttransporter med charterfly).

REJSEHUSET

Ordrupvej 55, 2920 Charlottenlund
telfs.: (01) *63 00 31 – (01) 63 09 00
telex: 15360 (airvi dk)

indeh. *Viggo J. Götzsche* (s. 46)